

صبح جمعه

۱۴۰۴/۶/۲۸

دفترچه شماره (۱)

آزمون ۲۸ شهریور ماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

۸۰ سؤال در ۹۵ دقیقه

ساعت ۸ تا ۹:۳۵ صبح

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روانشناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	از شماره ۱	تا شماره ۱۰	۱۵
۲	اختیاری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	از شماره ۱۱	تا شماره ۲۰	۱۵
۳	اختیاری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	از شماره ۲۱	تا شماره ۳۰	۱۵
۴	اجباری	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	از شماره ۳۱	تا شماره ۴۰	۱۰
۵	اختیاری	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	از شماره ۴۱	تا شماره ۵۰	۱۰
۶	اختیاری	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	از شماره ۵۱	تا شماره ۶۰	۱۰
۷	اجباری	جامعه‌شناسی (۲)	۵	از شماره ۶۱	تا شماره ۶۵	۵
۸	اختیاری	جامعه‌شناسی (۱)	۵	از شماره ۶۶	تا شماره ۷۰	۵
۹	اجباری	روانشناسی	۱۰	از شماره ۷۱	تا شماره ۸۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، محمد ابراهیم توژنده جانی، احمد حسن زاده فرد، محمد حمیدی، نیکو دکامین، امیر زرائندوز، پیمان طیار، علیرضا عبدی، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، محمد مشهدبان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	امیرمهدی افشار، آریتا بیدقی، جواد جلیلیان، سید آرش مرتضایی فر، محمدمهدی یعقوبی
روانشناسی	هاننا احمدزاده، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی، زبان قرآن	ولی برجی، ابوطالب درانی، رضا راشدنیا، علی رسولی، حسین رضایی، آرمین ساعدیناه، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم شیرودی، افشین گرمیان فرد، محمد گرمی نیا، احسان کلاته عربی، علی محسن زاده، سید محمدعلی مرتضوی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	فاطمه احمدی، علیرضا پدram، جواد جلیلیان، مریم خسروی دهنوی، محمد رسانی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، آیدا فتاح زاده، فرزانه ناظمی، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، امیرمحمد قلعه کاهی، محمد گرمی نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، عباس ملکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	رضا رنجبری، سپیده فتح‌اللهی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضایی فر	سید آرش مرتضایی فر	محمد براتی	سجاد حقیقی پور
روانشناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری، سینا غلامی	محمدصدرا پنجه پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی، تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی نژاد	امیرمحمد قلعه کاهی، ایمان کلاته عربی	سوگند پیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، مریم خسروی دهنوی	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروفچین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آمار

(شاخص‌های آماری،
سری‌های زمانی)
صفحه‌های ۷۰ تا ۷۵

۱- در یک جامعه آماری اگر به همه افراد جامعه ۲ میلیون تومان یارانه داده شود، خط فقر جامعه چه تغییری

می‌کند؟

(۱) خط فقر تغییری نمی‌کند. (۲) خط فقر ۲ میلیون تومان بیشتر می‌شود.

(۳) خط فقر ۱ میلیون تومان بیشتر می‌شود. (۴) خط فقر ۲ میلیون تومان کمتر می‌شود.

۲- اگر شاخص یک کالا در سال جاری برابر ۱۲۵ و قیمت آن در سال جاری برابر ۷۵۰ تومان باشد، قیمت آن در سال پایه چند تومان بوده است؟

(۱) ۵۰۰ (۲) ۶۵۰

(۳) ۷۰۰ (۴) ۶۰۰

۳- سبد هزینه خانواری از دو کالای A و B تشکیل شده است. اگر شاخص بهای دو کالا در سال جاری برابر ۲۲۰ باشد و میزان مصرف آن دو کالا

به ترتیب ۲۰ و ۲۵ کیلوگرم در سال پایه باشد و قیمت‌ها به ترتیب در سال پایه ۵ و ۴ هزار تومان و در سال جاری به ترتیب ۱۲ و ۳ هزار تومان

باشد، مقدار Σ کدام است؟

(۱) ۸ (۲) ۱۰

(۳) ۶ (۴) ۹

۴- در یک جامعه آماری، جمعیت فعال برابر ۲۰۰۰ نفر است. اگر جمعیت شاغل از ۵ برابر جمعیت بیکار ۸۰۰ نفر بیشتر باشد، چند شغل جدید ایجاد

کنیم تا نرخ بیکاری به ۵ درصد برسد؟

(۱) ۸۰ (۲) ۱۰۰ (۳) ۱۲۰ (۴) ۱۲۵

۵- شاخص پوشیدگی دندان در سال ۱۳۸۰ برابر ۴ و در سال ۱۳۹۰ برابر ۳ است. این شاخص در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال ۱۳۸۰ چه تغییری کرده

است؟

(۱) ۲۰ درصد افزایش داشته است. (۲) ۲۰ درصد کاهش داشته است.

(۳) ۲۵ درصد افزایش داشته است. (۴) ۲۵ درصد کاهش داشته است.

محل انجام محاسبات

۶- در یک کتاب لاتین ۱۴ درصد لغات دشوار و هر جمله به‌طور میانگین ۱۰ کلمه دارد. این کتاب برای چه پایه‌ای مناسب است؟

(۴) یازدهم

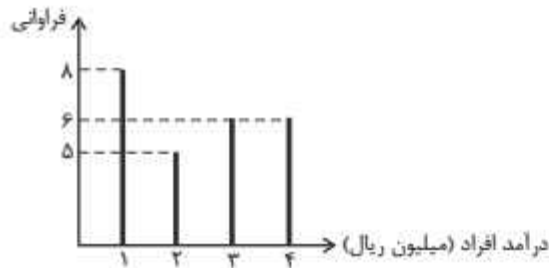
(۳) دهم

(۲) نهم

(۱) هشتم

۷- در شکل زیر، اگر خط فقر با استفاده از میانگین محاسبه شود، دولت در مجموع مامانه چقدر به افراد زیر خط فقر یارانه پرداخت تا درآمد افراد زیر خط

فقر به خط فقری که قبل از یارانه محاسبه شده است برسد؟

(۱) ۱/۶ میلیون ریال

(۲) ۲/۴ میلیون ریال

(۳) ۱/۲ میلیون ریال

(۴) ۳/۶ میلیون ریال

۸- اگر شاخص بهای کالاهای «الف»، «ب» و «پ» در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۳ مطابق جدول زیر باشد، ترتیب تورم کالاها از بیشترین به کمترین مقدار از

راست به چپ کدام است؟

کالا	شاخص در سال ۱۴۰۰	شاخص در سال ۱۴۰۳
الف	۱۵۰	۲۱۰
ب	۲۰۰	۳۲۰
پ	۴۰۰	۶۸۰

(۱) الف، ب، پ

(۲) پ، الف، ب

(۳) ب، پ، الف

(۴) پ، ب، الف

۹- در یک جامعه آماری با ۶ عضو و درآمدهای ماهیانه ۱،۲،۲،۴،۷،۱۰ (میلیون تومان) با توجه به خط فقر به کمک میانه، چند نفر بالای خط فقر قرار

دارند؟

(۴) ۲

(۳) ۳

(۲) ۴

(۱) ۵

۱۰- در یک شهر ۲۰۰۰ نفر شاغل و ۱۰۰۰ نفر بیکار هستند. به علت بیماری کرونا تعدادی از افراد، شغل خود را از دست داده‌اند ولی جمعیت فعال کلی

تغییر نکرده است و نرخ بیکاری به ۴۰ درصد رسیده است. تعداد این افراد کدام است؟

(۴) ۳۰۰

(۳) ۲۰۰

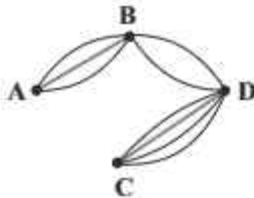
(۲) ۱۰۰

(۱) ۵۰

آمار و احتمال

درس ۱: شمارش، درس ۲: احتمال
درس ۳: چرخه آمار در حل مسائل تالیفانی
«گام‌های چرخه آمار در حل مسائل»
صفحه‌های ۱ تا ۳۷

پاسخ‌گویی به سؤالات این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱۱- طبق نقشه راه‌های زیر که تعداد مسیرهای از شهر A به شهر C در آن رسم نشده و x مسیر است، برای

رفتن از شهر A به شهر D، ۱۴ راه وجود دارد. برای آن که از شهر A به شهر D رفته و سپس برگردیم

به‌طوری که کل مسیر رفت با کل مسیر برگشت غیرتکراری باشد، چند راه وجود دارد؟ (در مسیر رفت از یک

شهر واسطه و در مسیر برگشت نیز از یک شهر واسطه می‌گذریم).

(۴) ۱۳۲

(۳) ۱۴۸

(۲) ۱۶۰

(۱) ۱۸۰

۱۲- با تعدادی نقطه روی محیط یک دایره می‌توان ۲۸ وتر رسم کرد. با این نقاط چند چهارضلعی می‌توان رسم کرد به‌طوری که نقاط رأس‌های

چهارضلعی باشند؟

(۴) ۱۲۶

(۳) ۵۶

(۲) ۴۸

(۱) ۷۰

۱۳- در یک آزمایش تصادفی ابتدا تاسی را پرتاب می‌کنیم. اگر عدد اول بیاید یک سکه، اگر عدد مرکب بیاید ۲ سکه و در غیر این صورت یک تاس دیگر

پرتاب می‌کنیم. فضای نمونه این آزمایش چند عضو دارد؟

(۴) ۲۴

(۳) ۲۰

(۲) ۱۸

(۱) ۱۶

۱۴- دو پیشامد A و B ناسازگارند و $P(A-B) = 0/3$ و $P(B') = 0/4$ است. احتمال آن که حداقل یکی از دو پیشامد A و B رخ دهد کدام

است؟

(۴) ۰/۶

(۳) ۰/۹

(۲) ۰/۸

(۱) ۰/۷

۱۵- اگر فضای نمونه $S = \{1, 2, 3, \dots, 20\}$ باشد و به تصادف ۲ عدد از مجموعه S انتخاب کنیم. احتمال آن که هر دو عدد یک رقمی باشند، کدام است؟

(۴) $\frac{17}{90}$

(۳) $\frac{19}{95}$

(۲) $\frac{18}{95}$

(۱) $\frac{19}{90}$

۱۶- **نکته** گام دوم چرخه آمار ... و گام پنجم آن ... است.

(۱) گردآوری داده - تحلیل و تفسیر داده‌ها

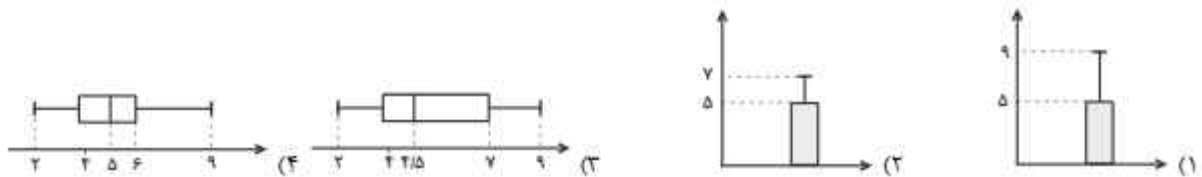
(۲) گردآوری داده - بحث و نتیجه‌گیری

(۳) طرح و برنامه‌ریزی - تحلیل و تفسیر داده‌ها

(۴) طرح و برنامه‌ریزی - بحث و نتیجه‌گیری

۱۷- زمانی که کارمندان یک شرکت در طول هفته به مطالعه اختصاص می‌دهند، برحسب ساعت به صورت ۹، ۵، ۴، ۲، ۴، ۷ است. برای

توصیف این داده‌ها کدام نمودار مناسب‌تر است؟

۱۸- **نکته** برای بررسی وضعیت اجتماعی- اقتصادی خانوارهای یک شهر در کدام شیوه نمونه‌گیری، همه قشرهای جامعه شانس حضور دارند؟

(۱) انتخاب خانوارها بر اساس رقم اول تلفن خانه‌ها

(۲) انتخاب خانوارها بر اساس رقم آخر کد پستی

(۳) انتخاب خانوارها از یک محله

(۴) انتخاب خانوارها با درآمد ماهانه کمتر از دو میلیون تومان

۱۹- **نکته** عبارت «سعی می‌کنیم اطلاعات توصیفی را تا حد ممکن به اطلاعات کمی تبدیل کنیم.» مربوط به کدام گام از چرخه آمار در حل مسائل

است؟

(۱) بیان مسئله

(۲) طرح و برنامه‌ریزی

(۳) گردآوری و پاکسازی داده‌ها

(۴) تحلیل داده‌ها

۲۰- در یک کارخانه تولید گوشی تلفن همراه، ماهانه ۴۰,۰۰۰ گوشی تولید می‌شود. در ماه اخیر، ۱۰۰۰ گوشی را به‌طور تصادفی انتخاب کرده و تست

می‌کنند. ملاحظه می‌شود ۲۰۰ عدد گوشی، مشکل دارند؛ در این بررسی آماری، اختلاف اندازه جامعه و اندازه نمونه چقدر است؟

(۴) ۳۲۲۰۰

(۳) ۳۰۰۰۰

(۲) ۳۹۰۰۰

(۱) ۳۹۸۰۰

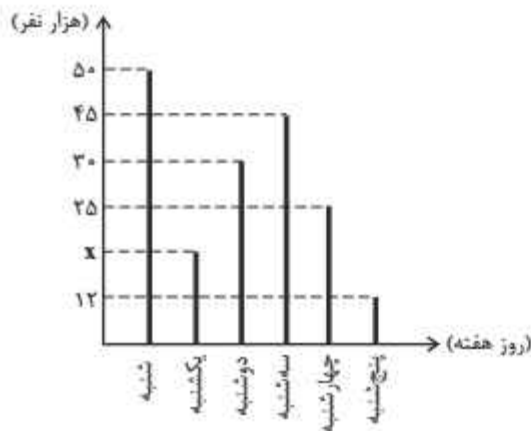
ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤالات این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

نمایش داده‌ها
(نمودارهای یک‌گزینه‌ای، نمودارهای چندگزینه‌ای)
صفحه‌های ۹۹ تا ۱۱۷

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۲۱- نمودار زیر نشانگر میانگین تعداد مراجعان به بانک در روزهای هفته است. اگر زاویه مرکزی روزهای دوشنبه در نمودار دایره‌ای متناظر برابر 60° درجه باشد. چند درصد مراجعان در روز یکشنبه به بانک می‌روند؟

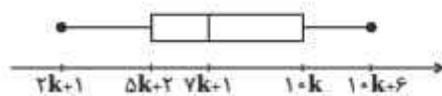
(۱) ۱۰

(۲) ۱۵

(۳) ۱۸

(۴) ۲۰

۲۲- در نمودار جعبه‌ای زیر دامنه تغییرات از سه برابر دامنه میان چارگی ۲ واحد کمتر است. میانه داده‌ها کدام است؟

(۲) ۱۵

(۱) ۱۷

(۴) ۱۸

(۳) ۱۶

۲۳- در یک نمودار راداری زاویه بین دو شعاع متوالی برابر 60° درجه است. با اضافه کردن ۲ متغیر جدید زاویه بین دو شعاع متوالی چند درجه می‌شود؟

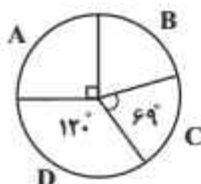
(۴) ۲۵

(۳) ۳۰

(۲) ۴۵

(۱) ۴۰

۲۴- در نمودار دایره‌ای زیر، چند درصد داده‌ها در گروه B قرار دارند؟

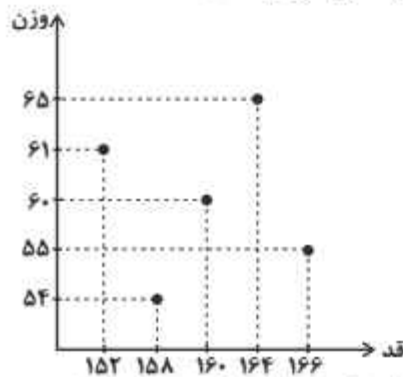
(۲) ۲۵/۵

(۱) ۲۴/۵

(۴) ۲۷/۵

(۳) ۲۲/۵

۲۵- نمودار پراکندگی نداشت روبه‌رو مربوط به قد و وزن ۵ نفر است. میانگین قد و میانگین وزن این ۵ نفر به ترتیب کدام است؟

(۱) ۵۷-۱۶۰

(۲) ۵۹-۱۶۰

(۳) ۵۹-۱۶۲

(۴) ۵۷-۱۶۲

۲۶- در یک نمودار حبابی، مقدار متغیر سوم در یک مشاهده برابر ۱۶ است. اندازه شعاع دایره مربوط به این مشاهده کدام می‌تواند باشد؟

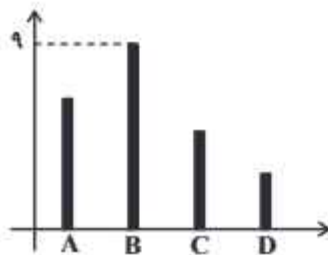
(۴) ۱۲

(۳) ۱۰

(۲) ۹

(۱) ۴

۲۷- نمودار زیر، تعداد گل‌های زده یک فصل ۴ بازیکن A، B، C و D را نشان می‌دهد. میانگین گل زده این چهار بازیکن، کدام عدد زیر می‌تواند باشد؟

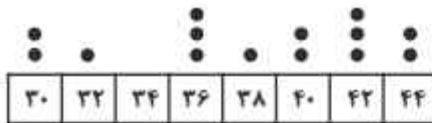
(۱) ۸

(۲) ۴

(۳) ۳

(۴) ۲

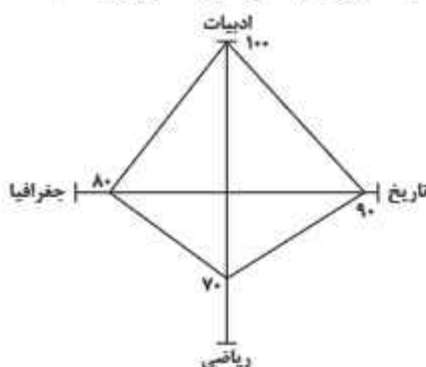
۲۸- در نمودار نقطه‌ای زیر، میانه داده‌ها کدام است؟

(۱) ۳۷

(۳) ۳۹

۲۹- نمودار راداری ۴ درس دانش‌آموزی به صورت زیر است. اگر بیشینه نمره در چهار درس برابر ۲۰ باشد، واریانس نمرات این دانش‌آموز کدام است؟

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۶

(۴) ۵

۳۰- در نمودار جعبه‌ای ۴۳ داده آماری متمایز، میانگین دنباله سمت چپ برابر ۱۶ و میانگین دنباله سمت راست برابر ۲۱ است. اگر میانگین داده‌های داخل و روی جعبه برابر ۱۸ باشد، میانگین کل داده‌ها تقریباً چقدر است؟

(۴) ۱۸ / ۷۲

(۳) ۱۸ / ۲۳

(۲) ۱۹ / ۲۳

(۱) ۱۶ / ۹۱

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل چهارم

(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)

+ کارگاه تحلیل فصل چهارم

صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۷۹

۳۱- ویژگی شعر در سبک هندی در کدام گزینه صحیح آمده است؟

(۱) آوردن تتابع اضافات در مقام تعارف و تمجید از بزرگان یا به سبب قرینه‌پردازی و موازنه (ویژگی زبانی)

(۲) به‌خاطر حملات بیگانگان و به دلایلی دیگر، از مختصات زبان قدیم مخصوصاً سبک خراسانی در آن خبری نیست. (ویژگی زبانی)

(۳) شعر این دوره از دربار خارج شد و غزل عارفانه و عاشقانه رواج یافت. (ویژگی ادبی)

(۴) شعر بیشتر در تکبیت خلاصه است و طول و عرض معنا از یک بیت پیش‌تر نمی‌رود. (ویژگی ادبی)

۳۲- کدام ابیات با توجه به ویژگی‌های «ادبی» در یک سبک قرار می‌گیرند؟

الف) غم عالم فراوان است و من یک غنچه دل دارم چنان در شیشه ساعت کتم ریگ بیابان را؟

ب) هر غزلیم نامه‌ای است، صورت حالی در او نامه نوشتن چه سود، چون نرسد سوی دوست

ج) اگر دلجووی طفلان نمی‌شد سنگ راه من به مجنون یاد می‌دادم ز خود بیرون دویدن را

د) میاد اهل سخن را کار با آهن‌دلان یا رب! ز خون دل بود گلگونه متقار، طوطی را

هـ) به بوی زلف تو با باد عیش‌ها دارم تلاش اگر چه عیب کتندم که بادپیمایی است

(۱) «د» - «ج» - «د» (۲) «الف» - «ج» - «د» (۳) «الف» - «ج» - «ب» (۴) «د» - «ب» - «د»

۳۳- با توجه به تفاوت انواع نثر در سبک هندی، به‌ترتیب هر یک از عبارات زیر احتمالاً از کدام نوع نثر انتخاب شده است؟

الف) بعد از دو روز مولانا احمد در راهی به این کمینته رسید و از کیفیت واقعه پرسید. چون این ابیات را بشنید بسیاری بختید و گفت: زیتهار ایتها را به کسی نخوانی تا من به ملازمت حضرت مخدومی رسم.

ب) اسبان تازی را که وسعت گردان از شوخی رفتار مانند چشم‌خانه بر نگاه تنگ بود به‌مثابه دل عشاق بر یک مکان جولان واقع می‌شد.

پ) بعد از فوت پدر به حکم ولایتعهد قائم‌مقام گشته، افسر حکومت بر سر نهاد و در ایام دولت او مکتب‌داری «ابوزید» نام جمعی از اهل سنت و جماعت را با خود متفق ساخت و رأیت مخالفت برافراخت.

(۱) ساده - مصتوع - بیتابین (۲) مرسل - مصتوع - مصتوع

(۳) مرسل - بیتابین - مصتوع (۴) بیتابین - مصتوع - ساده

۳۴- کدام ابیات فاقد تشبیه و دارای تلمیح هستند؟

- (الف) عاشقان را شکوه‌ای از سختی ایام نیست
(ب) همت مردانه می‌خواهد گذشتن از جهان
(ج) در مقامی که ضعیفان کمر کین بتدند
(د) احتیاط از کف مده هر چند در راه حقی
- مهره موم است کوه بیستون قریهاد را
یوسفی خواهد که بازار زلیخا بشکند
آه اگر مور به فریاد سلیمان نرسد
همچو موسی بی‌عصا در وادی ایمن مشو

(۴) «ج» - «د»

(۳) «ب» - «ج»

(۲) «الف» - «د»

(۱) «الف» - «ج»

۳۵- آرایه‌های مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) گر رهروان به کعبه مقصود می‌روند
(۲) در کام صدق تلخ کند آب مظهر را
(۳) اگر از سینه مور ضعیفی پرده برداری
(۴) حور خطا گفتم اگر خواندمت
- ما جز به خارهای مغیلان نمی‌رسیم (تشبیه - استعاره)
حرقی که از آن لعل شکر بار برآید (مجاز - کنایه)
هزاران کوه غم پر دل از آن موی کمر دارد (استعاره مصرحه - کنایه)
تیرک ادب رفت و قصور ای صتم (تشبیه - استعاره)

۳۶- در کدام بیت آرایه «کنایه» به کار نرفته است؟

- (۱) گر در کمال فضل بود مرد را خطر
(۲) آزرده کرد کزدم غربت جگر مرا
(۳) در حال خویشن چو همی ژرف بتگرم
(۴) شکر آن خدای را که سوی علم و دین خود
- چون خوار و زار گرد پس این بی‌خطر مرا؟
گوی زبون نیافت ز محبتی مگر مرا
صفرا همی برآید از انده به سر مرا
ره داد و سوی رحمت بگشاد در مرا

۳۷- آرایه‌های مقابل همه ابیات «کاملأ» درست هستند؛ به جز:

- (۱) گو تیر بلا بار که من سهم ندارم
(۲) چو بر گرفت ز عارض دو زلف دانی چیست؟
(۳) گواه رهرو آن باشد که سردش یایی از دوزخ
(۴) کمال شوق ز خواجو نگر که دیده او
- تیری که زند دوست بود بهم سعادت (جتاس تام - دو تشبیه)
مه گرفته که شب‌های تار بگشاید (یک مورد تشبیه)
نشان عاشق آن باشد که خشکش بیتی از دریا (یک مورد تلمیح)
سبق ز ابر بهاری به درخشانی برسد (تشبیه - فاقد تضمین)

۳۸- کدام بیت دارای وزن «همسان دولختی» است؟

- (۱) ساقی قدح لبریز کن، زان می که طغیان پرورد
- (۲) بی تکلف دل ندارد هر که دلدارش نباشد
- (۳) به جز آن یاد نخواهم که در آید به ضمیرم
- (۴) رشته عمر پاره شد پس که ز دست جور او
- (۱) مستی فزاید غم برد، شادی دهد جان پرورد
- (۲) از حیانتش چیست حاصل هر که او یارش نباشد
- (۳) به جز آن نام نشاید که بر آید به لایم
- (۴) دوخته‌ام به یکدگر سینه پاره پاره را

۳۹- وزن کدام مصراع دوری نیست؟

- (۱) دمیده رود و گلشن بهاری را دمیده
- (۲) آن که هلاک من همی‌خواهد و من سلامت
- (۳) نتشتم به درت ز ره عجز و وفا
- (۴) نادانگاشی آب حیانتی

۴۰- کدام بیت با بیت زیر مفهوم یکسانی دارد؟

- (۱) خصمی که تیر کافرش اندر غزا نکشت
- (۲) فردا که خاک مرده به حشر آدمی کتند
- (۳) گر دوست بتده را بکشد یا پرورد
- (۴) گر کام دوست کشتن سعدی است باک نیست
- (۱) «مرا رضای تو باید نه زندگانی خویش
- (۲) اگر مراد تو قتل است و اره‌ان ای دوست»
- (۳) خورش بریخت ابروی همچون کمان دوست
- (۴) ای باد خاک من مطلب جز به گوی دوست
- (۱) تسلیم از آن بتده و فرمان از آن دوست
- (۲) ایتم حیات پس که بمیرم به کام دوست

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
پایه‌های آوایی ناهمسان،
مراعات نظیر، تلمیح و تضمین +
کارگاه تحلیل فصل
صفحه‌های ۴۰ تا ۱۰

۴۱- (۱۵) در کدام گزیده به اثری «منظوم» و اثری شامل متون «مثنوی و منظوم» اشاره شده است؟

(۲) شمس و طغرا / گلشن صبا

(۱) خداوندنامه / شمس‌الدین و قمر

(۴) داستان بلستان / سه تابلوی مریم

(۳) گنجینه نشاط / قلب مادر

۴۲- چند بیت از ابیات زیر دارای آرایه‌های «تضمین و تشبیه» هستند؟

الا یا ايتها الساقی ادر کاساً و ناولها

(الف) چو افتد مشکلی جامی به ساقی گوی چون حافظ

تیر نظر بیفکنند افراسیاب را

(ب) سعدی نگفتمت که مرو در کمند عشق

خرما نتوان خورد ازین خار که کشتیم

(ج) این آن غزل سعدی شیراز که فرمود

خوشر از فکر می و جام چه خواهد بودن

(د) شهریاریم و گدای در آن خواجه که گفت

اگر شراب خوری جرعه‌ای فشان بر خاک

(ه) به ساقیان طرب گو که خواجه فرماید

(۴) پنج

(۳) چهار

(۲) سه

(۱) دو

۴۳- کدام ابیات دارای استعاره، تشبیه و تلمیح‌اند؟

صبحدم بر یوسف گل پیرهن

(الف) پاره گرداند زلیخای صبا

گفتی لب چشمه حیات است

(ب) لب‌های تو خضر اگر بدیدی

زان می که داده است به ما ساقی است

(ج) ما بی‌خودیم و مدعیان‌اند بی‌خبر

که بتمودی شب دیجور نور از طور موسی را

(د) اگر عکس رخ و بوی سر زلفت نبودندی

کز جرعه جامش در و دیوار خراب است

(ه) تنها نه متم مست ز خم‌خانه عشقت

(۲) «ب» - «ج»

(۱) «الف» - «ب»

(۴) «الف» - «د»

(۳) «ج» - «د»

۴۴- کدام گزاره درباره رباعی زیر نادرست است؟

«با چشم تو یاد نرگس تر نکتم بی‌عمل تو آرزوی کوثر نکتم»

«گر خضر به من بی تو دهد آب حیات کافر باشم که بی تو لب تر نکتم»

(۱) ابیات دارای تلمیح، جناس و تکرار هستند.

(۲) بیت اول، فاقد هجای کشیده است.

(۳) الگوی حروف اصلی قافیه، مصوت + یک صامت است.

(۴) تصویر شعری مصراع نخست مشابه بیت «نرگس مست تو خواب آلوده است / لب لعل تو شراب آلوده است» است.

۴۵- آرایه‌های روبه‌روی هر بیت تماماً به‌درستی ذکر شده است، به‌جز:

(۱) مدتی آدم گل از نظاره فردوس چید ای بهشت عاشقان، آخر نه ما هم آدمیم؟ (جناس تام، تلمیح)

(۲) در ته یک پیرهن، چون بوی گل با برگ گل هم ز یکدیگر جدا افتاده و هم با همیم (تشبیه، مجاز)

(۳) برنمی‌آید ز ابر آن آفتاب بی‌زوال ورنه ما آماده‌فانی‌شدن چون شبنم (تشخیص، تضاد)

(۴) روزی فرزند گردد هر چه می‌کارد پدر ما چو گندم سبته چاک از انفعال آدمیم (تشبیه، تلمیح)

۴۶- وزن کدام ابیات، «ناهمسان» است؟

الف) دور باید بود از انکار بر درگاه عشق کانچه اینجا درد باشد هست دیگر جا دوا

ب) بگرز هجرت چون شدم، سرگشته چون گردون شدم وز ناوکت پر خون شدم، از من چرا رنجیده‌ای؟

ج) دودی است مگر خطت گلبرگ در آن پیدا ابری است مگر زلفت خورشید در او پنهان

د) هرچند، حسن را، خطر از چشم پاک، نیست پنهان ز آب و آینه گن، آن جمال را

(۱) «د»

(۲) «الف» - «ب»

(۳) «ج» - «د»

(۴) «ح»

۴۷- وزن بیان شده در مقابل کدام مصراع نادرست است؟

- (۱) نیزت گته چه باید چون خویشتن بکشتی؟ (مستفعیلن فعولن مستفعیلن فعولن)
 (۲) به قمر قروغ بخشد رخ همچو گلستانش (فعالات فاعلاتن فعالات فاعلاتن)
 (۳) کیست به بخت من فلک مست خدنگ در کملن؟ (مستفعیلن مفاعیلن مستفعیلن مفاعیلن)
 (۴) همچو آسیا بر من نیست یک دم آرامی (فاعیلن مفعولن فاعیلن مفعولن)

۴۸- وزن بیت زیر در کدام گزینه، درست بیان شده است؟«ای شاهد قدسی که کشد بند نقابت؟
وی مرغ بهشتی که دهد دانه و آبت؟»

- (۱) مفعول مفاعیل مفاعیل فعل
 (۲) مفعول مفاعیل مفاعیل فعل
 (۳) مستفعیل مستفعیل مستفعیل مستفعیل
 (۴) مستفعیل مستفعیل مستفعیل مستفعیل

۴۹- مفهوم چند بیت با آنچه در مقابل آن نوشته شده است سازگار است؟

- الف) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست
بگشای لب که قند فراوانم آرزوست (اشتیاق به زیبایی معشوق)
 ب) تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان‌بین
کس واقف ما نیست که از دیده چه‌ها رفت (ناآگاهی از راز خلقت)
 ج) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند
از گوشه بامی که پریدیم پریدیم (وفاداری عاشق)
 د) جاننا نظری که نه ناتوانم
بخشا که به لب رسید جانم (طلب عنایت)
 هـ) همت طلب از باطن پیران سحرخیز
زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند (اهمیت سحرخیزی)

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۵۰- کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی ندارد؟

- «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی
تا کیمیای عشق بیایی و زر شوی»
 (۱) مسم ز سایه او آفتاب عالم‌گیر
که سلطنت رسد آن را که باقت ظل هما (ظل: سایه)
 (۲) چون که تو دست شغفت بر سر ما داشته‌ای
نیست عجب مگر ز شرف بگذرد از چرخ سرم
 (۳) چو زر عزیز وجود است نظم من آری
قبول دولتیان کیمیای این مس شد
 (۴) بمیرای دوست پیش از مرگ اگر می زندگی خواهی
که ادریس از چنین مردن بهشتی گشت پیش از ما

علوم و فنون ادبی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل چهارم

(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)

+ کارگاه تحلیل فصل چهارم

صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۲۹

۵۱- کدام گزینه با توجه به اوضاع ادبی قرن پنجم و ششم تا اوایل قرن هفتم هجری نادریست است؟

- (۱) از ویژگی‌های شعر فارسی در نیمه دوم قرن ششم و اوایل قرن هفتم تأثیرپذیری برخی شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آن است.
 - (۲) حکمت و دانش و اندیشه‌های دینی در شعر این دوره تأثیر عمیقی بخشید و جزئی از مضامین شعری شد.
 - (۳) تحولی که ستایی و ناصرخسرو در غزل ایجاد کردند باعث شد در قرن هفتم شاعران بزرگی در غزل ظهور کنند.
 - (۴) با خروج شعر از دربارها و ورود آن به خانقاه‌ها به سادگی بیان، قدرت عواطف، عمق افکار و اندیشه‌هایی که موضوع شعر پارسی بودند افزوده شد.
- ۵۲- همه گزینه‌ها به جز گزینه ... از ویژگی‌های زبانی سبک عراقی در قرن‌های پنجم و ششم است.

(۱) ورود لغات ترکی

(۲) آمیختگی زبان فارسی با واژگان عربی

(۳) کهنه و مهجور بودن غالب لغات در مقایسه با دوره‌های بعد

(۴) حرکت زبان به سوی دشواری و کاسته شدن از روشنی و سادگی و روانی

۵۳- کدام یک از گزینه‌ها درباره متن زیر نادریست است؟

«و پس از رفتن وی برات‌ها روان شد و گفت و گوی بخاست از حد گذشته، و چندان زشت‌نامی افتاد که دشوار شرح توان کرد... و هرکس از ندما و حشم و جز ایشان که با امیر سختی گفتی، جواب دادی که: «کار خواجه و عارض است»... و در امثال این است که «قدر تمّ اقطع»، او نخست ببرید و اندازه نگرفت، پس بدوخت تا موزه و قبا تنگ و بی‌اندام آمد»

(۱) جملات طولانی هستند.

(۲) استفاده از دستور تاریخی مشهود است.

(۳) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی موجود است.

(۴) این متن می‌تواند از کتاب تاریخ بیهقی برداشته شده باشد.

۵۴- کدام بیت دارای هر دو نوع جناس است؟

- (۱) زهره مگر این چنگ من آرد به چنگ
 - (۲) طاعت صد قافله هر شام کن
 - (۳) بیشه شد آن دشت و در آنجا نماند
 - (۴) در دهن از تنگی او پسته تنگ
- ۵۵- در کدام بیت «جناس همسان» به چشم می‌خورد؟

- (۱) پار گذشت آنچه دیدی از غم و شادی
 - (۲) هم بدهد دور روزگار مرادت
 - (۳) شیوه عشق اختیار اهل ادب نیست
 - (۴) عاقبت از ما غبار ماند زنهار
- تارک جان سخن آرد به چنگ
- صبح حج و نافله در شام کن
- ریشه‌ای از دشت در آنجا نماند
- راه دل آن تنگ شکر بسته تنگ
- بگذرد امال و همچو پار نماند
- ور ندهد دور روزگار نماند
- بل چو قضا آید اختیار نماند
- تا ز تو بر خاطری غبار نماند

۵۶- کدام یک از ابیات زیر فاقد «جناس هسان» است؟

- (۱) تار زلفت را جدا مشاطه مگر از شانه کرد
- (۲) در سایه بروی به برای بستان
- (۳) تو گویی بیتی اش تیغ است از سیم
- (۴) غم خویش در زندگی خور که خویش
- (۱) دست آن مشاطه را باید جدا از شانه کرد
- (۲) از ساقی سیم ساق ساغر بستان
- (۳) که کرد آن سیم سیمی را به دو سیم
- (۴) به مرده نپردازد از حرص خویش

۵۷- در کدام گزیده، شاعر در کنار تشبیه و جناس، یک مفهوم بلند را در سختی کوتاه گنجانده است؟

- (۱) ریزم از کیش درون ناوک آه
- (۲) ترک من ترک من گرفت و خطا کرد
- (۳) غمتم که ساحری ز که آموخت سامری
- (۴) مگرد مشک است که مگرد گل رویت بدمید
- (۱) پس که او طعنه زند کیش مرا
- (۲) جامه‌ی صبر من برفت و قبا کرد
- (۳) گفتا ز چشم کافر سحر آفرین من
- (۴) یا پتفشه‌ست که پیرامن نسرين بگرفت

۵۸- در کدام بیت، ردیفها از لحاظ نقش دستوری با یکدیگر متفاوت‌اند؟

- (۱) تا توانی دل مشتاق به دست آری به
- (۲) چشم خود فرش کتم زیر کف پای دگر
- (۳) بار دیگر مگر فرود آرد سری با ما جوانی
- (۴) باز کن نغمه جاسوزی از آن ساز امشب
- (۱) جانب بار و وفادار نگه داری به
- (۲) بر کف پای دگر بوسه زنم جای دگر
- (۳) داستان‌ها دارم از بیداد پیری با جوانی
- (۴) تا کتی عقدۀ اشک از دل من باز امشب

۵۹- از ویژگی‌های فکری سبک عراقی «شکایت و انتقاد اجتماعی» است؛ این ویژگی در کدام بیت دیده نمی‌شود؟

- (۱) دور شو از برم ای واعظ و بیهوده مگوی
- (۲) تشویش وقت پیر مغان می‌دهند باز
- (۳) نافرید ایزد ز خویان جهان چون تو کی
- (۴) بشارت بر به گوی می‌فروشان
- (۱) من نه آنم که دگر گوش به تزییر کتم
- (۲) این سالکان نگر که چه با پیر می‌کنند
- (۳) دلریا و دلفریب و دلت‌سوار و دلستان
- (۴) که حافظ توبه از زهد و ریا کرد

۶۰- مفهوم کدام ابیات یکسان است؟

- (الف) جان نقد محقر است حافظ
- (ب) حافظ اسرار الهی کس نمی‌داند خموش
- (ج) گرچه در چشم تو مقدار ندارم لیکن
- (د) بر آنم گر تو بازایی که در پایت کتم جانی
- (هـ) آن را که جای نیست همه شهر جای اوست
- (الف) از بهر نثار خموش نباشد
- (ب) از که می‌پرسی که دور روزگاران را چه شد؟
- (ج) این قدر هست که درویش مر کوی توام
- (د) وزین کمتر نشاید کرد در پای تو قربانی
- (هـ) درویش هر کجا که شب آید سرای اوست

(۴) ج - هـ

(۳) ب - هـ

(۲) الف - د

(۱) ب - ج

جامعه‌شناسی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

بیداری اسلامی و جهان جدید
(سرافراز بیداری اسلامی، انقلاب اسلامی
ایران، حق بیداری اسلامی)
صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۲۶

۶۱- به ترتیب حروف الفبا، کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند؟

غرب متجدد	بیدارگران نخستین	ج	فقاہت و عدالت
د	الف	به اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متجدد روی آورده بودند.	ب

(۱) حرکت‌ها و جنبش‌هایی را در مقابله با غرب به‌وجود آوردند. - اغلب در حاشیه متاسبات قدرت‌های قومی باقی مانده بودند. - نسل اول روشنفکران

غرب‌گرا - زمانی با جهان اسلام روبه‌رو شد که قدرت‌های سیاسی جهان اسلام با وجود رعایت ظواهر اسلامی، استبدادهای قومی و قبیله‌ای بودند.

(۲) قومیت‌های مختلف را درون امت واحد اسلامی به رسمیت می‌شناختند. - دولت‌های کشورهای مسلمان براساس ضرورت حفظ امتیت، از آن‌ها

استفاده می‌کردند. - نسل دوم روشنفکران غرب‌گرا - عالمان دینی اغلب براساس ضرورت حفظ امتیت با غرب متجدد تعامل می‌کردند.

(۳) با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند. - دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی هستند. - نسل دوم روشنفکران

غرب‌گرا - زمانی با جهان اسلام روبه‌رو شد که قدرت‌های سیاسی جهان اسلام با وجود رعایت ظواهر اسلامی، استبدادهای قومی و قبیله‌ای بودند.

(۴) به دنبال اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی بودند. - اغلب در حاشیه متاسبات قدرت‌های قومی باقی مانده بودند. - متورالفکران غرب‌گرا -

قدرت نظامی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی جهان متجدد، دولتمردان کشورهای اسلامی را متوجه خطر غرب کرده بود.

۶۲- کدام یک روند شکل‌گیری انقلاب مشروطه و پس از آن را بیان می‌کند؟

(۱) تعامل عالمان شیعی با حکومت بر مدار فعالیت رقابت‌آمیز -> حرکت از اصلاح رفتار به سوی اصلاح ساختار -> تغییر فعالیت رقابت‌آمیز به مقاومت

متفی -> جنبش تنباکو -> جنبش عدالتخانه

(۲) اوج‌گیری جنبش عدالتخانه و پیوستن متورالفکران به آن -> انتخاب نام مشروطه به‌عنوان نوعی از حکومت سکولار -> ایجاد رقابت بین

متورالفکران و بیدارگران و پیروزی بیدارگران -> دخالت انگلستان و استبداد رضاخان

(۳) انعقاد قراردادهای استعماری با بیگانگان توسط حکومت -> تغییر مقاومت متفی به فعالیت رقابت‌آمیز -> حرکت از اصلاح رفتار به‌سوی اصلاح

ساختار -> جنبش عدالتخانه -> پیوستن متورالفکران غرب‌گرا به جنبش و برگزیدن نام مشروطه

(۴) همکاری عالمان شیعی با حکومت در حد واجبات نظامیه -> انعقاد قراردادهای استعماری با بیگانگان توسط حکومت -> ورود فعال به عرصه

زندگی اجتماعی و سیاسی -> حرکت از اصلاح ساختار به اصلاح رفتار -> شکل‌گیری انقلاب مشروطه

۶۳- به ترتیب، کدام مورد راجعه انقلاب اسلامی ایران درست و راجعه سایر انقلاب‌های آزادی‌بخش نادرست است؟

- ۱) انقلاب اسلامی ایران از آموزه‌های اسلامی بهره می‌برد و به فلسفه‌ها و مکاتب سیاسی غرب تعلقی نداشت - انقلاب‌های آزادی‌بخش در چارچوب نظریه‌ها و مکاتب چپ شکل می‌گرفتند که برای حل بحران‌های جهان غرب به‌وجود آمده بودند.
- ۲) انقلاب اسلامی ایران جهت‌گیری ضداستعماری داشت و در جهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کرد - انقلاب‌های آزادی‌بخش در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی موفق می‌شدند اما در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب توفیقی نداشتند.
- ۳) انقلاب اسلامی ایران درون قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب یک قطب‌بندی جدید سیاسی به‌وجود آورد و خود در کانون قطب سیاسی جهان اسلام قرار گرفت - انقلاب‌های آزادی‌بخش نتوانستند جایگاه کشورشان را از حاشیه قطب‌های سیاسی و اقتصادی جهان خارج کنند.
- ۴) انقلاب اسلامی ایران مدتی پس از پیدایش، جهت‌گیری ضدآمریکایی، ضدصهیونیستی و ضدمارکسیستی خود را رسماً اعلام کرد - انقلاب‌های آزادی‌بخش اغلب در مقابل بلوک شرق شکل می‌گرفتند و مورد حمایت بلوک غرب بودند.

۶۴- کدام یک از گزاره‌های زیر نادرست بیان شده است؟

- الف) دولت مصر به رهبری انورسادات، مظهر ناسیونالیسم عربی بود؛ اما پس از مرگ او، جمال عبدالناصر، رئیس جمهور وقت مصر با امضای قرارداد کمپ دیوید، اسرائیل را به رسمیت شناخت.
- ب) انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ میلادی روسیه، گرچه به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی با دیگر انقلاب‌های اروپایی تفاوت داشت ولی به دلیل سکولار بودن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.
- ج) از نظر دولتمردان آمریکا، انقلاب اسلامی به دلیل اینکه با بلوک غرب ارتباط برقرار نمی‌کرد، توان مقاومت نداشت، نمی‌توانست تداوم یابد و دیر یا زود دست نیاز به سوی بلوک غرب دراز می‌کرد.
- د) موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی‌اش، باطل بودن نظریه «جنگ تمدن‌ها» را نشان داد.
- ه) علی‌رغم آنکه انقلاب اسلامی در ایران رخ داد و از ذخایر معرفتی شیعی استفاده کرد؛ اما آرمان‌ها، ارزش‌ها و رسالت خود را به حل چالش‌های جامعه ایران یا شیعیان جهان محدود نکرد.

۱) «د» و «ب» و «ج» ۲) «د» و «الف» و «ه» ۳) «ج» و «د» و «الف» ۴) «د» و «الف» و «ب»

۶۵- در بین عبارت‌های زیر، کدام یک بخش اول آن درست و بخش دوم آن نادرست است؟

- الف) در رویکرد نسل دوم روشنفکران، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود و افراد نسل دوم از موضع اندیشه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی با غرب مبارزه می‌کردند.
- ب) انقلاب اسلامی با بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی، مسئله اسرائیل را مسئله جهان اسلام مطرح می‌کرد و شکل‌گیری انتفاضه در فلسطین نمونه‌ای از حرکت‌ها و جنبش‌های اسلامی در جهان اسلام است که تحت تأثیر انقلاب اسلامی ایجاد شد.
- ج) دولت‌های غربی، انقلاب کشورهای عربی را بهار عربی نامیدند و امروزه بیداری اسلامی از سطح مردم و فرهنگ عمومی جهان اسلام به سطح نخبگان منتقل شده است.
- د) طراحی و اجرای کودتای نوژه و هشت سال جنگ تحمیلی از نخستین تلاش‌هایی بود که برای مقابله با انقلاب اسلامی ایران انجام شد و گروه‌های مارکسیستی مبارز فلسطینی اسلام را پدیده‌ای عربی می‌دانستند.

۱) «الف» - «ب» ۲) «ب» - «ج» ۳) «الف» - «ج» ۴) «ج» - «د»

جامعه‌شناسی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

هویت
(هویت ایرانی ۱، ۲، ۳ و ۴)
متن‌های ۱۰۸ تا ۱۴۲

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۶۶- کدام مورد صحیح یا غلط بودن روابط علت و معلولی زیر را به‌درستی نشان می‌دهد؟ (به‌ترتیب)

الف) مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام ← علت → فزاینده شدن زبان فارسی از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی و محسوب

شدن به‌عنوان زبان دوم جهان اسلام

ب) قدرت سیاسی و نظامی غرب ← علت → دچار شدن بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان به خودباختگی فرهنگی

ج) نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد ← علت → تدوین آثاری با عناوینی نظیر غرب‌زدگی و

بازگشت به خویش

د) زندگی کردن افراد با یکدیگر به مدت زیاد و پیدا کردن سرگذشت و سرنوشتی مشترک ← علت → تشکیل بُعد جغرافیایی هویت جامعه

ه) بازگشت جامعه ایران به هویت اسلامی خود ← علت → گسترده شدن افق‌های جدید به روی اندیشمندان جهان غرب

۱) غ - غ - ص - غ - ص - ص

۲) ص - غ - ص - ص - ص - ص

۳) ص - ص - ص - غ - ص - غ

۴) ص - غ - ص - ص - ص - غ

۶۷- به‌ترتیب هر یک از مؤلفه‌های زیر مربوط به کدام بُعد خانواده است؟

- حکمیت

- نگرش به ازدواج

- دسترسی به خدمات حمایتی

۱) نظام حقوقی خانواده - فرزندآوری، تربیت و تأمین آینده فرزندان - سلامت

۲) دین و ارزش‌های اخلاقی - تشکیل خانواده - اقتصاد، معیشت، امور رفاهی و مسکن

۳) نظام حقوقی خانواده - تشکیل خانواده - اقتصاد، معیشت، امور رفاهی و مسکن

۴) دین و ارزش‌های اخلاقی - فرزندآوری، تربیت و تأمین آینده فرزندان - سلامت

۶۸- کدام گزینه در رابطه با تعامل نظام سیاسی با نظام فرهنگی و ارتباط مقبولیت و مشروعیت قدرت اجتماعی، به ترتیب نادرست و درست است؟

- (۱) تعارضات، تزلزل و بحران‌های فرهنگی و هویتی، پیامد دور ماندن نظام سیاسی از ارزش‌های فرهنگی جامعه است. - اگر اقتدار و قدرت دارای مشروعیت حقیقی باشد، قدرت اجتماعی با مقبولیت نیز همراه است.
- (۲) عدول نظام سیاسی از اصول و ارزش‌های فرهنگی، پیامد فشارهای عوامل خارجی و دلایل داخلی است. - مقبولیت و مشروعیت حقیقی می‌تواند با هم باشند و در برخی موارد نیز جدا از یکدیگر باشند.
- (۳) نظام سیاسی مستقل از نظام فرهنگی و نظام اقتصادی عمل می‌کند و بر آن‌ها تأثیر می‌گذارد. - در کشوری که فرهنگ عمومی مردم فرهنگ دینی باشد، قدرت نامشروع می‌تواند مقبولیت داشته باشد.
- (۴) نظام سیاسی، عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر سایر نظام‌ها یعنی نظام اقتصادی و نظام فرهنگی را تعیین می‌کند و اگر عملکرد آن‌ها در جهت عقاید و ارزش‌ها باشد، نظام سیاسی اقتدار آن‌ها را تأمین می‌کند. - در جایی که قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از قانون نیز با رضایت و میل همراه باشد، اقتدار دارای مشروعیت حقیقی و مقبولیت است.

۶۹- کدام گزینه دربارهٔ دسته‌بندی ارسطو از انواع حکومت‌ها نادرست است؟

- (۱) در نظام سیاسی موناشری و تیرانی کسی که در تصمیم‌گیری‌های سیاسی دخیل است، به ترتیب بر مدار فضیلت و خواست و میل خود، تصمیم می‌گیرد.
- (۲) از منظر ارسطو، نظام سیاسی استبدادی، نظامی سیاسی است که در آن تنها ارادهٔ یک فرد تأثیرگذار است که براساس خواست و میل خود حکومت می‌کند.
- (۳) در نظام‌های سیاسی آریستوکراسی و الیگارش تها یک اقلیتی از مردم در آنان تأثیرگذارند ولی در نظام سیاسی آریستوکراسی برخلاف الیگارش تصمیم‌گیری آنان بر اساس فضیلت است.
- (۴) در نظام‌های سیاسی پولیتی و دموکراسی، اکثریت مردم در سرنوشست سیاسی خود تأثیرگذارند و بر مدار فضیلت تصمیم می‌گیرند.

۷۰- کدام گزینه به ترتیب، پیامدهای اقتصاد وابسته به نفت و یکی از معضلات اقتصادی ما را بیان می‌کند؟

- (۱) اگر از سرمایه نفتی به درستی استفاده نشود می‌تواند اقتصادی وابسته ایجاد کند که رشد و اقول آن به قیمت و درآمد نفتی وابسته است. - مقابله با تحریم‌ها
- (۲) چنین اقتصادی درآمد هتگفت ولی بی‌درسری را ایجاد می‌کند که می‌تواند باعث رفاه اقتصادی در بلندمدت شود. - تجمل‌گرایی
- (۳) تولید ملی ضعیف و شکستهای ایجاد می‌شود که مستقیم و غیرمستقیم به نفت وابسته است. - توزیع نابرابر امکانات
- (۴) دولت رفاه اقتصادی را به مدد نفت افزایش می‌دهد، ولی هزینه‌های آموزش و بهداشت را مانند دیگر نقاط دنیا از محل مالیات‌ها پرداخت می‌کند. - غلبه فرهنگ مصرفی

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقهانگیزه و نگرش
روان‌شناسی سلامت
صفحه‌های ۱۵۸ تا ۲۰۶

۷۱- درستی و نادرستی عبارت‌های زیر، به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- تفاوت انسان و حیوان به عنوان دو موجود زنده، این است که انسان برخلاف حیوان تحت تأثیر عوامل زیستی نیست.
- عبارت «فاطمه پشتکار بالایی در مطالعه کردن دارد، اما حسین تلاش اندکی در مطالعه کردن دارد.» بیانگر تفاوت در شدت انگیزه است.
- عوامل شکل‌دهنده نگرش، متنوع هستند و تحت تأثیر نظام شناختی فرد، باورها و ارزش‌های او قرار دارد.
- در عبارت «تلاش مریم در درس ریاضی بعد از شتیدن جملات تحسین‌آمیز معلم، بیشتر شد»، رفتار مریم از احتمال ماندگاری و تداوم بیشتری برخوردار است.

(۲) درست - نادرست - درست - نادرست

(۱) نادرست - درست - نادرست - درست

(۴) نادرست - درست - درست - نادرست

(۳) درست - نادرست - نادرست - درست

۷۲- کدام گزینه به‌ترتیب، در رابطه با سبک استادی عبارت‌ها و باورها و نظام ارزشی فرد، درست است؟

- (۱) سبک استادی عبارت «رد شدن در مصاحبه به دلیل عدم تمرکز» ناپایدار درونی است - مهم‌ترین نتیجه داستان فالکون‌ها (گروهی که برای اولین بار به قطب جنوب رفتند) این است که باورهای مثبت و سازنده اثر نیروبخشی دارند.
- (۲) نسبت دادن شکست به عوامل قابل کنترل، موجب دل‌سردی ما می‌شود و در نتیجه انگیزه کمی برای جبران آن خواهیم داشت - نظام باورهای همه افراد به وسیله ارکانی مثل خانواده، مدرسه، جامعه و در نهایت به وسیله خود فرد ساخته می‌شود.
- (۳) نسبت دادن شکست به عوامل ناپایدار باعث یأس و دل‌سردی فرد برای شرکت در مسابقات بعدی می‌شود - عامل نگرشی باورها و نظام ارزشی فرد، در شکل‌دهی به رفتار انسان، گاهی مثبت و گاهی منفی عمل می‌کند.
- (۴) سبک استادی عبارت «شکست در مسابقات فوتبال به دلیل قرعه‌دشوار و اشتباهات داوری» ناپایدار بیرونی است - عامل نگرشی باورها و نظام ارزشی فرد، در شکل‌دهی به رفتار انسان، همیشه به صورت مثبت عمل می‌کند.

۷۳- کدام گزینه به‌ترتیب عبارات زیر را تکمیل می‌کند؟

- حرکت در مسیر دستیابی به هدف، نوعی ... تلقی می‌شود؛ در نتیجه فرد، تحت تأثیر موانع زودگذر و عواملی همچون ... قرار نمی‌گیرد.
- ... ما همچون نظام قاعده‌مندی است که بین عناصر آن پیوندهای بسیاری برقرار است و این پیوندها تمایل زیادی به ... دارند.
- نگرش‌ها پس از شکل‌گیری از ثبات بیشتری برخوردار شده و تابع اصل هماهنگی شناختی هستند؛ یعنی در برابر تغییر مقاومت می‌کنند و البته نگرش‌ها در دوران تحصیل دانشگاهی نسبت به دوره کودکی امکان ... تغییر را پیدا می‌کنند.

(۲) پیشرفت، ناامیدی - شناخت، ناهماهنگی - کمترین

(۱) موفقیت، خستگی - نگرش، هماهنگی - بیشترین

(۴) پیشرفت، خستگی - نگرش، هماهنگی - بیشترین

(۳) موفقیت، خستگی - شناخت، هماهنگی - بیشترین

۷۴- باتوجه به عامل نگرشی «ادراک کنترل و ادراک کارایی»، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) مهرداد برای کتک‌ور نگران است، اما می‌داند اگر خوب تلاش کند می‌تواند نتیجه خوبی کسب کند. ← ادراک کنترل
- (۲) پارسا احساس می‌کند هرچقدر هم تلاش کند به تیم ملی دعوت نمی‌شود، چون مربی با او لیج است. ← ادراک کارایی
- (۳) مهسا فکر می‌کند روزهای زوج، روز شانس او است و در آن روزها، هیچ اتفاق بدی برای او نمی‌افتد. ← ادراک کنترل کاذب
- (۴) مجری تازه‌کار معتقد است برای سخنرانی فردا نیاز به تمرین ندارد، چرا که سخنران بسیار ماهری است. ← ادراک کارایی کاذب

۷۵- کدام گزاره در مورد عبارت زیر نادرست است؟

«مehشید بعد از اینکه در سه آزمون کانون نتیجه ضعیفی در درس ریاضی گرفت، به این نتیجه رسید که در این درس استعداد ندارد و آن را از برنامه مطالعاتی خود حذف کرد.»

- (۱) مهشید دچار عاملی شده است که به آن درماندگی آموخته شده می گویند.
- (۲) نتیجه استاد مهشید، تلاش و کوشش بیشتر برای کسب نتیجه بهتر نیست.
- (۳) استاد مهشید درونی و پایدار است. یعنی استعداد او در ریاضی ثابت است و تغییر نخواهد کرد.
- (۴) مهشید بین مطالعه خود و درصد درس ریاضی اش، یک رابطه متطقی برقرار کرده است.

۷۶- کدام یک از عبارت های زیر درست می باشد؟

- (الف) در توصیف سبک زندگی، مهم ترین سؤال «چه میزان از ساعات شبانه روز را به اندیشیدن اختصاص می دهید؟» است.
- (ب) اینکه یک نوجوان، از ۱۲ تا ۱۸ سالگی یک رژیم غذایی ثابت را رعایت کند، از نظر روان شناسی سلامت، اشتباه است.
- (ج) یک دانش آموز هنگام فشار روانی، امتحانات نهایی را فراتر از توانایی خود و به صورت فشارآور ارزیابی می کند.
- (د) تپش قلب علامت جسمانی، فراموشی علامت شناختی، پرخاشگری علامت رفتاری و ناامیدی علامت هیجانی فشار روانی است.

- (۱) «ب» و «ج»
- (۲) «الف» و «د»
- (۳) «ج» و «د»
- (۴) همه عبارت ها درست هستند.

۷۷- به ترتیب، کدام گزینه به درستی جدول زیر را تکمیل می کند؟

الف	متغیر روان شناختی در نقش عامل ایجاد بیماری جسمانی
ب	بعضی از بیماران پس از سکنه مغزی، دچار افسردگی می شوند.
ج	شیوه زندگی کاملاً سالم

- (۱) فرد مبتلا به بیماری ایدز، اضطراب زیادی را تجربه می کند. - متغیر روان شناختی در نقش پیامد بیماری های جسمانی - فردی که رژیم غذایی متعادل دارد، به طور متظم ورزش می کند، و از سلامت روانی برخوردار است.
- (۲) استرس مزمن باعث می شود افراد دچار زخم معده شوند. - متغیر روان شناختی در نقش پیامد بیماری های جسمانی - فردی که رژیم غذایی متعادل دارد، به طور متظم ورزش می کند، و از سلامت روانی برخوردار است.
- (۳) استرس مزمن باعث می شود افراد دچار زخم معده شوند. - متغیر روان شناختی در نقش عامل ایجاد بیماری جسمانی - فردی که رژیم غذایی متعادل دارد، به طور متظم ورزش می کند، و از سلامت روانی برخوردار است.
- (۴) استرس مزمن باعث می شود افراد دچار زخم معده شوند. - متغیر روان شناختی در نقش پیامد بیماری های جسمانی - فردی که گاهی ورزش می کند، تغذیه معمولی دارد و روش های مقابله ای نسبتاً کارآمدی دارد.

۷۸- هر یک از موقعیت‌های زیر به کدام راه مقابله با فشار روانی اشاره دارد؟

- مشکلات اقتصادی فشار زیادی به مهدی آورده و کسب و کارش را تهدید می‌کند؛ وی تصمیم می‌گیرد با یک مشاور اقتصادی صحبت کند تا بتواند اوضاع را مدیریت بکند.
- سارا برای به یاد آوردن رمز و بازکردن قفل کیفش، با خود می‌گوید: «عدد اول را که می‌دانم، ترکیب اعداد را برای عدد دوم و سوم امتحان می‌کنم و ترکیب‌های غلط را کنار می‌گذارم.»
- میلاد و دوستانش در ترافیک بسیار سنگینی گیر کرده‌اند و بسیار کلافه شده‌اند؛ میلاد پیشنهاد می‌دهد که داستان‌های کوتاه طنز پیدا کرده و برای هم بخوانند.
- مکانیک بر سر بازکردن قطعه‌ای به مشکل می‌خورد؛ اما یادش می‌آید که این قطعه، شبیه به یک قطعه دیگر در ماشینی دیگر است و متوجه می‌شود که راه بازکردنش چیست.

- ۱) استفاده از مهارت حل مسئله - مشورت و راهتمایی گرفتن - استفاده از مهارت حل مسئله - مشورت و راهتمایی گرفتن
 - ۲) مشورت و راهتمایی گرفتن - استفاده از مهارت حل مسئله - استفاده از مهارت حل مسئله - مشورت و راهتمایی گرفتن
 - ۳) استفاده از مهارت حل مسئله - مشورت و راهتمایی گرفتن - استفاده از حس شوخ‌طبعی - استفاده از مهارت حل مسئله
 - ۴) مشورت و راهتمایی گرفتن - استفاده از مهارت حل مسئله - استفاده از حس شوخ‌طبعی - استفاده از مهارت حل مسئله
- ۷۹- کدام گزینه در خصوص عبارت زیر صحیح است؟

«مهما در اولین آزمون آزمایشی، نتیجه دلخواه خود را به دست نیاورد، بسیار ناامید و مضطرب به این باور رسید که تلاش‌هایش بی‌فایده بوده و دیگر نمی‌خواهد ادامه بدهد.»

- ۱) او منتظر نشسته تا معجزه‌ای رخ بدهد تا عملکردش در آزمون به‌طور کلی تغییر بکند.
 - ۲) او در وضعیتی قرار گرفته است که برای کاهش فشار روانی تلاشی نمی‌کند.
 - ۳) مهما می‌تواند با پرخاشگری و ایجاد سروصدا، فشار روانی خود را از بین ببرد.
 - ۴) استفاده از سیگار برای سبک کردن بار استرس، راهی رایج و متطقی برای او است.
- ۸۰- کدام گزینه در ارتباط با «تأثیر مذهب بر سلامت» صحیح نمی‌باشد؟

- ۱) آرش در جمع دوستان به دلیل پایبندی به باورهای دینی‌اش پیشنهاد استعمال سیگار را رد می‌کند؛ باورهای مذهبی آرش، او را از رفتارهای پرخطر دور نگه داشته‌اند.
- ۲) سمیه در اثر یک رویداد ناخوشایند دچار استرس شد؛ او پس از خواندن سوره‌ای کوتاه توانست تا حدودی بر استرس خود غلبه کند و راه حلی مناسب برای مسئله پیدا کند. اعتقادات مذهبی سمیه، توانایی او را در مدیریت بحران‌ها افزایش داده است.
- ۳) مهما پس از ماه رمضان و روزه‌داری مستمر حال جسمانی خود را بهتر ارزیابی می‌کند؛ اجرای توصیه‌های دینی مانند عبادت عملکرد سیستم ایمنی بدن مهما را بهبود بخشیده است.
- ۴) سهیل فردی مذهبی است که از طریق رژیم غذایی مناسب و انجام دادن ورزش روزانه سعی دارد وضعیت سلامت خود را بهبود بخشد؛ در این مثال مذهب به شیوه مستقیم (تأثیر محیطی) بر سهیل اثر گذاشته است.

کتاب‌های آیة انسان را

پیمان‌های تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir
www.kanoonbook.ir

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه

۱۴۰۴/۶/۲۸

آزمون ۲۸ شهریور ماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

۹۰ سؤال در ۸۵ دقیقه

ساعت ۹:۳۵ تا ۱۱ صبح

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند:					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰
۲	اختیاری	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۳	اختیاری	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۴	اجباری	تاریخ (۲)	۵	۱۱۱	۱۱۵	۸
۵	اختیاری	تاریخ (۱)	۵	۱۱۶	۱۲۰	
۶	اجباری	جغرافیا (۲)	۵	۱۲۱	۱۲۵	۷
۷	اختیاری	جغرافیای ایران	۵	۱۲۶	۱۳۰	
۸	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۹	اختیاری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۱۰	اختیاری	منطق	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۱۱	اختیاری	اقتصاد	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، محمد ابراهیم توژنده جانی، احمد حسن زاده فرد، محمد حقیدی، نیکو دکامین، امیر زراوندوز، یمان طیار، علیرضا عبدی، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، محمد مشهدبان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	امیرمهدی افشار، آریتا بیدقی، جواد جلیلیان، سید آرش مرتضایی فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی، زبان قرآن	ولی برجی، ابوطالب درانی، رضا راشدنیاد، علی رسولی، حسین رضایی، آرمین ساعدیناه، محمد رضا سوری، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائداپینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم شیرودی، افشین گرمیان فرد، محمد گرمی‌نیا، احسان کلاته عربی، علی محسن زاده، سید محمدعلی مرتضوی، بیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	فاطمه احمدی، علیرضا پدram، جواد جلیلیان، مریم خسروی دهنوی، محمد رسایی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، آیدا فتاح زاده، فرزانه ناظمی، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، محمد رشایی بقا، موسی سپاهی، امیرمحمد قلعه‌گاهی، محمد گرمی‌نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملازمضائی، عباس ملکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	رضا رنجبری، سپیده فتح‌اللهی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	محمد براتی	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری، سینا غلامی	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی، تابان صیقلی	عطیه معلوجی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌گاهی، ایمان کلاته‌عربی	سوغند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، مریم خسروی دهنوی	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروفچین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

عربی، زبان قرآن (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقهارجمتاً ثلاثه
لا تقنطوا
درس‌های ۶ و ۷
صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۷۷

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۱ - ۸۶)

۸۱- ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ﴾: و کسانی که به خدا و فرستادگانش ایمان آوردند

(۱) و بین کسی از آن‌ها فرق نمی‌گذارند [خدا] پاداششان را به آن‌ها خواهد داد.

(۲) و میان هیچ‌یک از آنان جدایی نی‌فکنده‌اند [خدا] مزدهایشان را به آن‌ها عطا خواهد کرد.

(۳) و بین هیچ کسی تفرقه نینداختند [خدا] مزدهایشان را به آن‌ها می‌دهد.

(۴) و میان احدی از آنان فرق نگذاشته‌اند [خدا] پاداششان را به آن‌ها تقدیم می‌کند.

۸۲- «لِيَتَرِكَ الْإِنْسَانُ خَصَالَهُ الْقَبِيحَةَ لِكَيْ لَا يَضِيعَ وَقْتُهُ بَيْنَ الْجُهَالِ وَ لَا تُحْتَقَرُ نَفْسُهُ بَيْنَ الْأَصْفِيَاءِ.»:

(۱) انسان برای اینکه ویژگی‌های زشتش را رها کند باید وقتش را بین جاهلان تباه نسازد و خودش را میان برگزیدگان خوار نگرداند.

(۲) انسان برای اینکه وقتش بین جاهلان تباه نشود و نفسش میان برگزیدگان خوار نگردد، باید خصلت‌های زشتش را رها سازد.

(۳) انسان باید ویژگی‌های زشتش را ترک کند تا وقتش را میان نادانان تباه نکند و خودش را بین پاکان خوار نگرداند.

(۴) آدمی ویژگی‌های زشتش را باید ترک کند، وقتش را نباید نزد فرد بسیار نادان تباه کند و خودش را بین پاکان خوار نگرداند.

۸۳- «كَيْفَ يُمَكِّنُ أَنْ تُصْبِحَ هَذِهِ الْبَنْتُ رَسَامَةً مَشْهُورَةً رَغْمَ أَنَّهَا كَانَتْ قَدْ أُصِيبَتْ بِالسَّلَلِ الدَّمَاغِيِّ مِنْذُ طِفُولَتِهَا؟»:

(۱) این دختر علی‌رغم اینکه از ابتدای طفولیتش به فلج مغزی مبتلا شده است، چگونه می‌تواند یک نقاش معروف شود؟

(۲) چطور امکان دارد این دختر نقاشی مشهور گردد، با آنکه از زمان کودکی خود به فلج مغزی دچار شده بود؟

(۳) چگونه این دختر با وجود اینکه یک نقاش شناخته‌شده‌ای است، از هنگام کودکی خویش به فلج مغزی دچار شده است؟

(۴) این دختر چطور ممکن است نقاش معروفی گردد، با وجود اینکه در کودکی به فلج مغزی مبتلا گشته بود؟

۸۴- عَيْنَ الصَّحِيح:

- (۱) لِنَتَعَلَّمَ الدرسَ جَيِّدًا نَسْتَمِعُ إِلَى كَلَامِ الْمُعَلِّمِ جَمِيعًا.: باید درس را به خوبی یاد بگیریم و همگی به سخن معلم گوش فرا دهیم.
- (۲) أَيُّهَا النَّاسُ! لَا يَنْصُرُ أَحَدٌ مَنَا الظَّالِمَ الَّذِي لَا يَتُوبُ.: ای مردم! کسی از ما به ظالمی که توبه نمی‌کند، یاری نمی‌رساند.
- (۳) سَاعَدَتْنِي إِحْدَى صَدِيقَاتِي عَلَى الْمُحَاضَرَاتِ الَّتِي كُنْتُ أَلْقَاهَا فِي الصَّفِّ.: یکی از دوستانم من را در سخنرانی‌هایی که در کلاس کرده بودم، یاری نمود.
- (۴) زَيْمًا يَكُونُ الْمَرْءُ أَصَمًّا أَبْكَمَ وَلَكِنَّهُ يُصْبِحُ نُمُودَجًا لِلْآخِرِينَ فِي حَيَاتِهِ.: چه بسا انسان کر و لال باشد، اما در زندگی خود الگویی برای دیگران شود.

۸۵- « هنگامی که پدرم دوست قدیمی‌اش را دید، گفت: فقیر شده است و هیچ ثروتی ندارد. »؛ عَيْنَ الصَّحِيح:

- (۱) شَاهَدَ أَبِي صَدِيقَ قَدِيمِهِ، قَالَ: أَصْبَحَ فَقِيرًا وَ لَا ثَرَوَةً لَهَا.
- (۲) عِنْدَمَا شَاهَدَتِ الْأَبَ صَدِيقَهُ الْقَدِيمَ، قَالَ: أَصْبَحَتْ فَقِيرًا وَ هُوَ لَا ثَرَوَةً لَهُ.
- (۳) لَمَّا شَاهَدَ أَبِي صَدِيقَهُ الْقَدِيمَ؛ قَالَ: أَصْبَحَ فَقِيرًا وَ لَا ثَرَوَةً لَهُ.
- (۴) لَمَّا شَاهَدَتِ وَالِدِي صَدِيقَ قَدِيمِهِ؛ قَالَ: أَصْبَحَتْ مُسْكِينًا وَ هُوَ لَا ثَرَوَةً لَهُ.

۸۶- عَيْنَ الْأَقْرِبِ لِلْمَفْهُومِ: ﴿ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ ... ﴾

- (۱) ای واقف اسرار ضمیر همه‌کس در حالت عجز دستگیر همه‌کس
- (۲) از بس که شکستم و بیستم توبه فریاد همی‌کند ز دستم توبه
- (۳) یا رب تو مرا توبه ده و عذر پذیر ای توبه‌ده و عذرپذیر همه‌کس
- (۴) آدمی‌زاده عجب نیست اگر کرد خطا که خطا باشدش ارث پدر آری

۸۷- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) كَانَ الشَّائِمُ نَائِمًا مِنْ عَمَلِهِ الْقَبِيحِ عِنْدَ الْجَمِيعِ!
- (۲) إِنَّهُ إِذَا يَكُونُ مَلِكًا فَلَا يَزَالُ فِي عِرِّ مُلْكِهِ أَبَدًا!
- (۳) يَا أُخْتِي، إِنِّي رَأَيْتُ خِصَالًا مِنْ هَذَا الرَّجُلِ تُعْجِبُنِي!
- (۴) اسْتَطَاعَتْ مُعَلِّمُهُ «هِيلِن» أَنْ تُعَلِّمَهَا حُرُوفَ الْهَجَاءِ!

۸۸- عَيْنُ الْفِعْلِ يُمَكِّنُ أَنْ يُقْرَأَ نَفِيًّا وَ نَهْيًا مَعًا:

- (۱) يَحْزَنُ الْقَلْبُ حِينَ لَا يَسْتَمِعُ الْإِنْسَانَ لِلنَّصِيحَةِ!
- (۲) لَا تَيْأَسْ مِنَ الْمَحَاوَلَةِ مَهْمَا كَانَتْ الظُّرُوفُ صَعْبَةً!
- (۳) إِنَّ الْجَاهِلَ يَحْصُدُ الْخَسِرَانَ لِأَنَّهُ لَا يَعْلَمُ عَوَاقِبَ أَعْمَالِهِ!
- (۴) لَا تُرْسِلُوا الرِّسَائِلَ دُونَ التَّأَكُّدِ مِنْ صَحَّةِ الْمَعْلُومَاتِ فِيهَا!

۸۹- عَيْنُ خَبَرِ «كَانَ» مُخْتَلَفًا:

- (۱) كَانَ تَلَامِيذُ الصَّفِّ الْعَاشِرِ سَمِعُوا أَصْوَاتًا عَجِيبَةً فِي الْغَايَةِ!
- (۲) كَانَ الشُّبَابُ الَّذِينَ قَدْ جَالَسُوا الْأَفَاضِلَ وَالْمُفْتَكَرِينَ عُقْلَاءَ!
- (۳) كَانَ عُمَالُ التَّنْظِيفِ الدَّوْرُونَ قَدْ نَظَّفُوا جَمِيعَ حُجَرَاتِ الْفُنْدُقِ!
- (۴) كَانَ زَمِيلِي الْمُتَمَنِّزُ يُسَاعِدُنِي فِي حُلِّ مَسَائِلِ الرِّيَاضِيَّاتِ الصَّعْبَةِ!

۹۰- عَيْنُ الْخَطَا حَسَبَ عَمَلِ الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ:

- (۱) دَعُ شَائِمًا أَصْبَحَ مُهَانًا لِأَنَّهُ قَدْ فَرَحَ الشَّيْطَانُ!
- (۲) هَؤُلَاءِ الطُّلَّابُ قَدْ صَارُوا عَالَمِينَ بَعْدَ تَخْرُجِهِمْ مِنَ الْجَامِعَةِ!
- (۳) كَانَ هِيلِنُ كِيلَرُ وَ كَرِيسْتِي بَرَاونُ شَخْصِيَّتَيْنِ لَمْ يَكُونَا قَادِرَيْنِ عَلَى الْكَلَامِ!
- (۴) كَانَ لِابْنِ الْمُفَقَّعِ دَوْرٌ عَظِيمٌ فِي نَقْلِ أَوْ دُخُولِ الْمُفْرَدَاتِ الْفَارْسِيَّةِ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ!

عربی، زبان قرآن (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام
علي (ع)
درس ۱
صفحه‌های ۱۸ تا ۱

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۹۱ - ۹۶)

۹۱- «هل يظنُّ الجاهلُ أنَّ بعضَ النَّاسِ قد خُلِقوا من الذَّهَبِ؟! إِنَّ النَّاسَ لَأُمٌّ وَلَأَبٌ.»:

- (۱) آیا نادان چنین می‌پندارد که مردم از طلا آفریده شده‌اند؟! مردم همگی از یک مادر و پدر هستند.
- (۲) آیا نادان گمان می‌کند که برخی مردم از طلا آفریده شده‌اند؟! همانا مردم از یک مادر و پدر هستند.
- (۳) چرا فرض جاهل این است که بعضی از مردم از طلا خلق شده‌اند؟! قطعاً همه مردم از یک پدر و یک مادر هستند.
- (۴) آیا فرد نادان گمان کرده که بعضی از مردم را از طلا خلق کرده‌اند؟! بدون شک مردم از یک مادر و پدر متولد شده‌اند.

۹۲- «لا تَمَيِّتُوا الْقُلُوبَ بِكَثْرَةِ الطَّعَامِ وَ الشَّرَابِ فَإِنَّ الْقَلْبَ يَمُوتُ كَالزَّرْعِ إِذَا كَثُرَ عَلَيْهِ الْمَاءُ.»:

- (۱) دل‌ها را با نوشیدنی و خوراکی فراوان نَمیرانید چرا که دل همچون مزرعه، هرگاه آب بر آن زیاد شد، از بین می‌رود.
- (۲) با زیادی نوشیدن و خوردن دل را زائل نکنید چرا که زراعت همچون قلب، وقتی آب بر آن زیاد شود، نابود می‌گردد.
- (۳) قلب‌ها را نابود نکنید با زیادی خوراک و نوشیدنی، پس قطعاً دل‌ها می‌میرند همچون کشتی که آب بر آن زیاد شود.
- (۴) با زیادی خوراک و نوشیدنی قلب‌ها را نَمیرانید چرا که قلب همچون کشت، هرگاه آب بر آن زیاد شود، می‌میرد.

۹۳- «فِي تِلْكَ اللَّحَظَاتِ الصَّعْبَةِ لِحَايَاتِي كُنْتُ أَتَمَنَّى خَالِصاً: لَيْتَ رَبِّي الْعَظِيمُ لَمْ يُحْمَلْنِي مَا لَا طَاقَةَ لِي بِهِ.»:

- (۱) در آن لحظه‌های زندگی دشوار خود خالصانه آرزو می‌کردم: کاش پروردگار بزرگم آنچه را که توانی بر آن ندارم هیچ‌گاه بر من تحمیل نمی‌کرد.
- (۲) در آن لحظه‌های سخت زندگی‌ام خالصانه آرزو می‌کردم: کاش پروردگار بزرگ آنچه را که هیچ توانی نسبت به آن ندارم بر من تحمیل نکند.
- (۳) در آن لحظه‌های دشوار زندگی‌ام خالصانه آرزو می‌کردم: کاش پروردگار بزرگم آنچه را که هیچ توانی نسبت به آن ندارم بر من تحمیل نمی‌کرد.
- (۴) در آن لحظه‌های سختی که در زندگی‌ام پیش آمده بود آرزو می‌کردم: کاش پروردگار بزرگم چیزی را که توانی بر آن ندارم هیچ‌گاه بر من تحمیل نکرده بود.

۹۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) وَ قَدَّرَ كُلُّ امْرِئٍ مَا يُحْيِيهِ وَ لِلرِّجَالِ عَلَى الْأَفْعَالِ أَسْمَاءٌ.. و ارزش هر انسانی به آن چیزی است که به خوبی انجام می‌دهد و انسان‌ها به خاطر عملکردها (یشان) نام‌هایی دارند.
- (۲) يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ.. با دهانشان چیزی را می‌گویند که در دل‌هایشان نیست، و خداوند به آنچه پنهان می‌کنید آگاه‌تر است.
- (۳) لَيْتَ أَوْلَئِكَ الزَّمَلَاءَ الَّذِينَ لَا يَهْتَمُّونَ بِالْدَّرْسِ يَعْلَمُونَ قَدْرَ أَوْقَاتِهِمِ الْقِيَمَةَ.. کاش آن همکلاسی‌هایی که به درس توجه نمی‌کنند قدر اوقات ارزشمندشان را می‌دانستند.
- (۴) لَا تَجْتَمِعُ خَصْلَتَانِ فِي الْمُؤْمِنِ أَبَداً: الْبُخْلُ وَ الْكِبْدُ.. دو ویژگی در فرد مؤمن جمع نمی‌شود: تنگ‌نظری و دروغ.

۹۵- «تکالیفی را که معلّم عزیزم از من خواسته بود، ننوشتم!»؛ عین الصّحیح:

(۱) لم أَكْتُبِ الواجبات الّتي كانت معلّمتي العزيزة قد طَلَبَتْ مِنِّي!

(۲) طَلَبَتْ مِنِّي المعلّمة العزيزة كتابةً واجباتي لكنني لم أَكْتُبِ!

(۳) لم كَتَبْتُ لِمعلّمي العزيز التّمارين الّتي كان قد طَلَبَ مِنِّي!

(۴) ما كَتَبْتُ الواجبات الّتي كان يطلبُ معلّمي العزيزة!

۹۶- عین الأقرب من المفهوم: «چون شیر به خود سپه‌شکن باش / فرزند خصال خویشتن باش»

(۱) ﴿يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ﴾ (۲) دَاوُكْ فَيْكْ وَ مَا تُبْصِرْ / وَ دَاوُكْ مِنْكَ وَ لَا تَشْعُرْ

(۳) أَيُّهَا الْفَاخِرُ جَهْلًا بِالنَّسَبِ / إِنَّمَا النَّاسُ لِأُمِّ وَ لَأَبٍ (۴) إِنَّ التَّفَاخُرَ بِالنَّسَبِ مَحْمُودٌ.

۹۷- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

(۱) سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى.

(۲) إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُورٌ.

(۳) يَا حَامِدُ ابْحَثْ عَنْ مَعْنَى الْعَصَاوِرِ فِي الْمُعْجَمِ؛ لَعَلَّ الْكَلِمَةَ مَكْتُوبَةٌ فِيهِ.

(۴) يَا زَمِيلِي الْعَزِيزُ إِنَّ تَكْتُبُ مَطَالِبَكَ بِعَجَلَةٍ، فَسَيُصِيحُ خَطُّكَ قَبِيحًا.

۹۸- عین ما ليس فيه من الحروف المشبهة بالفعل:

(۱) إِنَّ النَّاسَ مَوْتَى وَ أَهْلَ الْعِلْمِ أَحْيَاءُ!

(۲) لَيْتَ مَهْدِيًّا فَائِزٌ فِي مُسَابَقَةِ كُرَةِ الْمِنْضَدَةِ!

(۳) احذَرُوا مِنْ أَنْ تَأْخُذُوا الْبَاطِلَ مِنْ أَهْلِ الْحَقِّ!

(۴) كَانَ أَخِي الصَّغِيرُ قَدْ كَتَبَ كَلِمَاتٍ عَلَى جِلْدِ كِتَابِي!

۹۹- عین الخطأ عن الإيضاحات:

(۱) ﴿وَ يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا﴾ ← تِلْكَ الْعِبَارَةُ عَلَى حَسَرَةِ الْمُتَكَلِّمِ

(۲) لِي صَدِيقٌ وَفِيَّ لَا صَدِيقٌ مُنَافِقٌ. ← جَاءَ فِيهَا حَرْفٌ يَدُلُّ عَلَى النَّفْيِ الْمَطْلُوقِ

(۳) ﴿فَهَذَا يَوْمُ الْبَعَثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ ← فِيهَا حَرْفٌ يَدُلُّ عَلَى تَعْوِضِ النَّقْصِ

(۴) لَعَلَّ الطَّالِبَةَ تَجْتَنِّدُ فِي دُرُوسِهَا كَثِيرًا. ← الْعِبَارَةُ تُقَرِّدُ مَعْنَى التَّرْجِي

۱۰۰- عین الصّحیح للفراغین: « لا من الجهل! »

(۲) المصيبة / أعظم

(۱) المصيبة / أعظم

(۴) مصيبة / أعظم

(۳) مصيبة / أعظم

عربی، زبان قرآن (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقهصناعة النقط
یا مَنْ فِي الْبَحَارِ عَجَائِبُهُ
درس‌های ۷ و ۸
صفحه‌های ۹۳ تا ۱۱۹

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۰۱ - ۱۰۶)

۱۰۱- ﴿وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ﴾: و او کسی است که ...

- (۱) توبه بندگان را قبول می‌کند و گناهان را می‌بخشد و آنچه را انجام می‌دهند، می‌داند!
- (۲) توبه را از بندگان می‌پذیرد و از بدی‌ها در می‌گذرد و آنچه را انجام می‌دهید، می‌داند!
- (۳) توبه بندگان را قبول می‌کند و بدی‌ها را می‌بخشد و به آنچه انجام می‌دهید، آگاه‌تر است!
- (۴) توبه را از بندگان می‌پذیرد و از گناهانشان در می‌گذرد و به آنچه انجام می‌دهند، آگاه است!

۱۰۲- «إِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ اسْمِعِ الْمُؤْمِنَ إِلَيْهِ حَتَّى يُرْحَمَ.»:

- (۱) اگر زمانی قرآن خوانده شود، مؤمن آن را گوش می‌دهد تا مورد رحمت قرار گیرد.
- (۲) هنگامی که قرآن خوانده شود، مؤمن باید به آن گوش دهد تا او را مورد رحمت قرار دهند.
- (۳) هرگاه قرآن خوانده شود، مؤمن به آن گوش فرا می‌دهد تا مورد رحمت قرار بگیرد.
- (۴) هرگاه قرآن خواندند، مؤمن به آن گوش فرا می‌دهد که او را ببخشایند.

۱۰۳- «هَلْ كُنْتَ تَعْلَمِينَ أَنَّ الدَّلَافِينَ مِثْلَ الْعَدِيدِ مِنَ اللَّبُونَاتِ الْأُخْرَى، تُرْضِعُ صِغَارَهَا وَتَتَكَلَّمُ مَعَهَا وَأَصْغَرُهَا يَبْلُغُ طَوْلُهُ إِلَى

متر واحد و وزنه أَقْلُ مِنْ خَمْسِينَ كِيلُوغَرَاماً.»:

- (۱) آیا می‌دانستید که دلفین‌ها همچون بسیاری از پستانداران دیگر، به بچه‌هایشان شیر می‌دهند و با آن‌ها صحبت می‌کنند و کوچک‌ترین آن‌ها طولش به یک متر می‌رسد و وزنش کمتر از ۵۰ کیلوگرم می‌باشد.
- (۲) آیا می‌دانی که دلفین‌ها به بچه‌هایشان شیر می‌دهند و با آن‌ها حرف می‌زنند مثل تعداد بسیاری از پستانداران دیگر و طول کوچک‌ترین آن‌ها به یک متر و وزن آن به کمتر از ۵۰ کیلوگرم می‌رسد.
- (۳) آیا می‌دانستی که دلفین‌ها مثل بسیاری از دیگر پستانداران به بچه‌شان شیر می‌دهند و با آن‌ها صحبت می‌کنند و طول کوچک‌ترین آن‌ها به یک متر می‌رسد و وزنش کمتر از ۵۰ کیلوگرم می‌باشد.
- (۴) آیا می‌دانستی که دلفین‌ها مانند بسیاری از پستانداران دیگر به بچه‌هایشان شیر می‌دهند و با آن‌ها صحبت می‌کنند و کوچک‌ترین آن‌ها طولش به یک متر می‌رسد و وزنش کمتر از ۵۰ کیلوگرم است.

۱۰۴- عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) قَالَ رَجُلٌ سَخَبَهُ تَيَّارُ الْمَاءِ الشَّدِيدُ إِلَى الْأَعْمَاقِ،: مردی که جریان شدید آب وی را به اعماق کشانده بود، گفت:

(۲) رَفَعَنِي شَيْءٌ بَعَثَهُ إِلَى الْأَعْلَى بِسُرْعَةٍ،: ناگهان چیزی به سرعت مرا بالا برد،

(۳) ثُمَّ أُخِذْتُ إِلَى الشَّاطِئِ وَ لَمَّا فُتِحَتْ عَيْنِي،: سپس به ساحل آورد و هنگامی که چشم خود را گشودم،

(۴) مَا وَجَدْتُ مُنْقِذًا إِلَّا دَلْفِينًا يَقْفُزُ فِي الْمَاءِ بِقَرَحٍ،: جز دلفینی که با خوشحالی در آب می‌پرید، نجات‌دهنده‌ای نیافتم.

۱۰۵- «بر شما لازم است که بزرگترین کشورهای صادرکننده نفت و موفق‌ترین آن‌ها در کشیدن خطوط لوله‌ها را بشناسید.»؛ عَيْنُ

الصَّحِيح:

(۱) عَلَيْكُمْ بِالتَّعَرُّفِ عَلَى أَكْبَرِ دَوْلَةٍ تُصَدِّرُ النِّفْطَ وَ أَنْجَحِ الدَّوْلَةَ فِي مَدِّ حُطُوطِ الْأَنْبُوبِ.

(۲) أَنْتُمْ تَعْرِفُونَ أَكْبَرَ الدُّوَلِ الْمُصَدِّرَةِ لِلنِّفْطِ وَ أَنْجَحَهَا فِي مَدِّ حُطُوطِ الْأَنْبُوبِ.

(۳) عَلَيْكُمْ بِمَعْرِفَةِ أَكْبَرَ الدُّوَلِ الْمُصَدِّرَةِ لِلنِّفْطِ وَ أَنْجَحَهَا فِي مَدِّ حُطُوطِ الْأَنْبُوبِ.

(۴) اعْرِضُوا أَكْبَرَ الدُّوَلِ الَّتِي تُصَدِّرُ النِّفْطَ وَ أَنْجَحَهَا فِي مَدِّ حُطُوطِ الْأَنْبُوبِ.

۱۰۶- عَيْنُ الْخَطَا عَنْ الْمَفْهُوم:

(۱) « شَرَفُ الْمَرْءِ بِالْعِلْمِ وَ الْأَدَبِ.»: بزرگی جزیه دانایی مپندار.

(۲) « أَمَرَنِي رَبِّي بِمُدَارَاةِ النَّاسِ.»: چون درشتی می‌کند دشمن تو نرمی پیشه کن.

(۳) ﴿ وَ يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ﴾: گرم زمانه سرافراز داشتی و عزیز

سریر عزتم آن خاک آستان بودی

(۴) « الْجَلِيسُ الصَّالِحُ خَيْرٌ مِنَ الْوَحْدَةِ.»: کمال همنشین در من اثر کرد

وگرنه من همان خاکم که هستم

۱۰۷- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) يُؤَكِّدُ الْعَالَمُ أَنَّ الدُّلْفَيْنِ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَتَكَلَّمَ!
 (۲) تُسْتَخْدِمُ آلاتٌ لِنَقْلِ النَّقْطِ عَيْنَ الْمُنْخَرِبِ!
 (۳) الدُّلْفَيْنُ حَيَوَانٌ هَادِيٌّ يُجِبُّ مُسَاعَدَةَ الْإِنْسَانِ!
 (۴) يَفْتَحُ وَ يَغْلِقُ الْأَنْبُوبُ بِحَفَفَاتٍ!

۱۰۸- عَيْنُ عِبَارَةٍ يَعْرِفُ الْمَخَاطَبُ فَاعْلَاهَا:

- (۱) اِكْتَشَفَ النَّقْطُ فِي بَاطِنِ الْأَرْضِ قَبْلَ قُرُونٍ طَوِيلَةٍ فِي بَعْضِ الْبِلَادِ.
 (۲) فِي مَصْنَعِنَا يَعْرِفُ هَذَا الشَّابُّ الْمَهْدَبُ بِأَخْلَاقِهِ الْحَسَنَةِ وَ سُلُوكِهِ الطَّيِّبِ.
 (۳) تَغْسِلُ مَلَابِسَ الرِّيَاضَةِ صَبَاحَ كُلِّ يَوْمٍ قَبْلَ شُرُوعِ الْمُبَارَاةِ الرِّيَاضِيَّةِ.
 (۴) فِي الشُّوَارِعِ زَرَعَ تِلْكَ الْأَشْجَارَ لِتَحْسِينِ جَوِّ الْمَدِينَةِ فَلَأَحْ عَجُوزَ.

۱۰۹- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ «نُونُ الْوَقَايَةِ»:

- (۱) أَرْسَلْتَنِي أُمِّي لِشِرَاءِ شُرِيحَةٍ لِحَوَالِهَا!
 (۲) أَعْجَبَنِي الرِّسَالُ الْمَاهِرُ الَّذِي لَمْ تَكُنْ لَهُ يَدَانِ!
 (۳) يَا أُخْتِي الْعَزِيزَةُ؛ بَيَّنِّي لَنَا تَأْثِيرَ الْمَحَبَّةِ فِي تَرْبِيَةِ الْأَطْفَالِ!
 (۴) التَّحْذِيرَاتُ الْكَثِيرَةُ فِي الطَّرِيقِ بَعَّدَتَنِي عَنِ الْخَطَرَاتِ الْمَوْجُودَةِ!

۱۱۰- عَيْنُ الْخَطَا حَسَبَ مَا قَدْ جَاءَ فِي الْقَوَسَيْنِ:

- (۱) كَسَرَ الرَّجَاجُ بِيَدِ الطِّفْلِ عِنْدَ بَابِ الصَّفِّ فَجَاءَهُ. («الرَّجَاجُ» نَائِبٌ عَنِ الْفَاعِلِ)
 (۲) تَحَدَّثَ الْمَعْلَمُ عَنِّي بِلُطْفٍ مَعَ الطَّلَبِ فِي الصَّفِّ. (لَهَا أَرْبَعَةُ حُرُوفٍ جَارَةٌ)
 (۳) جَلَسَ الطَّالِبُ بِالمَدْرَسَةِ لِكِتَابَةِ التَّمَارِينِ. (حَرْفُ جَرِّ «الْبَاءِ» بِمَعْنَى «فِي»)
 (۴) هَذِهِ هَدِيَّةٌ مِنِّي لِأَخِي فِي يَوْمِ مِيلَادِهِ السَّعِيدِ. (النُّونُ فِي «مِنِّي» نُونُ الْوَقَايَةِ)

تاریخ (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۸ دقیقه

فصل سوم: ایران؛ از ورود اسلام
تا پایان صفویه
فصل چهارم: اروپا در قرون
وسطا و عصر جدید
(درس‌های ۱۳ تا ۱۶)
مقدماتی ۱۳۵ تا ۱۸۶

۱۱۱- کدام یک از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- (الف) شاه عباس اول در ۴۲ سال زمامداری با اقدامات خردمندانه و بهره‌گیری از مشاوران آگاه، ایران را به یکی از کانون‌های بزرگ علمی و فرهنگی جهان آن روز تبدیل کرد.
(ب) اراضی ممالک، دسته‌ای از اراضی است که در اختیار و تملک والیان ایالت‌ها بود و آن‌ها این زمین‌ها را میان زیردستان خود تقسیم می‌کردند.
(ج) در زمان صفویان، جدا شدن قندهار توسط گورکانیان هند مؤخر از اشغال تبریز به دست عثمانی‌هاست.
(د) شاه عباس اول با استفاده از ماهرترین معماران جهان و تأثیرپذیری از معماری کشورهای اروپایی، شهر اصفهان را به یکی از زیباترین و آبادترین شهرهای جهان تبدیل کرد.

(۱) «ج» و «د» (۲) «ب» و «ج» (۳) «الف» و «د» (۴) «الف» و «ب»

۱۱۲- کدام گزینه مطلب درستی درباره دوره شاه اسماعیل (۱) و دوره شاه عباس اول (۲) ذکر می‌کند؟

- (۱) در «۱» هنر نگارگری به اوج شکوفایی خود رسید و در «۲» مکتب اصفهان پایه‌گذاری شد.
(۲) کمال الدین بهزاد، یکی از نوایع هنر نقاشی در «۱» به ریاست کتابخانه دربار قزوین منصوب شد.
(۳) کتاب حبیب‌السیر در «۱» و کتاب تاریخ عالم آرای عباسی در «۲» نگاشته شدند.
(۴) یکی از شاهکارهای هنری جهان یعنی فرش اردبیل در «۲» توسط هنرمندان کاشانی بافته شد.

۱۱۳- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«سرق‌ها»

- (۱) همانند برده در میان فئودال‌ها خرید و فروش می‌شدند.
(۲) کشاورزان آزادی بودند که زمین را در ازای بدهی، اربابان از آن‌ها دریافت کرده بودند.
(۳) همگی زمین‌هایی داشتند؛ اما به خاطر ناامنی، زمین خود را به فرد نیرومندی واگذار کرده بودند.
(۴) از نظر مرتبه اجتماعی نظام فئودالی، در پایین‌ترین درجه قرار می‌گرفتند و آزادی خاصی نداشتند.

۱۱۴- هر کدام از عبارت‌های زیر، به ترتیب کدام یک از مفاهیم تمدن غرب را توصیف و تبیین می‌کنند؟

- (الف) حرمت نهادن به اعتبار و ارزش انسان و تصدیق استعداد و توانایی‌های او که به تبعیت از یونان باستان شکل گرفته است.
(ب) گروهی که اهمیت و ارزش فراوانی برای علم، فرهنگ و هنر قائل بودند و در ترویج آن‌ها می‌کوشیدند.
(ج) به معنای نوزایی و تجدید حیات بوده و از نظر تاریخی به دگرگونی‌های فکری و فرهنگی گفته می‌شود که به منظور احیای فرهنگ یونان و روم باستان، از ایتالیا آغاز شد.

(۱) اومانیزم - دانشمندان رنسانسی - رنسانس (۲) رنسانس - بورژوا - عصر جدید
(۳) انسان‌گرایی - بورژوا - رنسانس (۴) انسان‌گرایی - دانشمندان رنسانسی - نهضت پروتستان

۱۱۵- کدام موارد درباره جنبش اصلاح دین و نهضت پروتستان درست هستند؟

- (الف) انسان‌گرایان کلیسا را به خاطر برخی ناهنجاری‌های اخلاقی کشیشان، سرزنش و از دخالت در امور سیاسی منع می‌کردند.
(ب) غالب کلیسائیان معتقد بودند «آنچه مایه رستگاری انسان می‌شود، ایمان است نه انجام دادن کارهای نیک».
(ج) گروهی از مصلحان دینی از درون کلیسا پا به عرصه انتقاد و اعتراض نهاده و آموزه‌های کلیسا را درباره انسان و خدا، به چالش کشیدند.
(د) وجه تسمیه این نهضت، اعتراض شاهزادگان آلمانی به پاپ و امپراتور مقدس روم در حمایت از مارتین لوتر است.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «الف» و «ج» (۳) «ب» و «د» (۴) «ج» و «د»

تاریخ ایران و جهان (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

فصل سوم: ایران در عصر باستان
(درس‌های ۱۳ تا ۱۶)
محتصه‌های ۱۱۸ تا ۱۵۲

- ۱۱۶- «معمول شدن کشت گونه‌های جدیدی از گیاهان و درختان در سرتاسر قلمرو پهناور سلسله‌های ایران» و «آشنایی اقوام و طایفه‌های صحراگرد و دامدار آریایی با شیوه زندگی روستایی و شهری» در عصر باستان، به ترتیب تحت تأثیر کدام عوامل به وجود آمدند؟
- (۱) توسعه روش‌ها و فتن کشاورزی - آشنایی با آموزه‌های زرتشت که مردم را به کشت و کار تشویق می‌کرد.
 - (۲) توسعه روش‌ها و فتن کشاورزی - تماس و همزیستی با بومیان ایران و همسایگان خود در بین‌النهرین
 - (۳) گسترش راه‌ها و توسعه تجارت - آشنایی با آموزه‌های زرتشت که مردم را به کشت و کار تشویق می‌کرد.
 - (۴) گسترش راه‌ها و توسعه تجارت - تماس و همزیستی با بومیان ایران و همسایگان خود در بین‌النهرین
- ۱۱۷- چه تعداد از عبارات‌های زیر نادرست ذکر شده‌اند؟
- (الف) سکه طلایی داریوش موسوم به ذریک، شهرت فراوان یافت و شهرها با اجازه پادشاه می‌توانستند سکه نقره ضرب کنند.
 - (ب) نظام پولی که داریوش هخامنشی ایجاد کرد، معیاری برای ارزش‌گذاری کالاها و خدمات شد و عامل مهمی در بسط و گسترش تجارت داخلی و خارجی بود.
 - (ج) در دوران فروتن‌روایی ساسانیان، همگام با توسعه شهرنشینی، صنعت نیز رشد کرد؛ اما کیفیت کالاهای تولیدی مقداری کم شد.
 - (د) پیمانانه یا کیل در زندگی اقتصادی و اجتماعی دوران هخامنشی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بود؛ چون در آن زمان، میزان و مقدار مواد خوراکی را با پیمانانه وزن می‌کردند.

(۴) یک

(۳) دو

(۲) سه

(۱) چهار

- ۱۱۸- با استناد به کتاب درسی تاریخ «۱»، با توجه به ویژگی‌های زیر که مربوط به دین و اعتقادات حاکم بر ایران باستان می‌باشد، میان حکومت‌های مذکور در کدام مورد به ترتیب شباهت، تفاوت، تفاوت و شباهت به چشم می‌خورد؟

- (الف) پرستش خدای مهر (میترا)
 - (ب) قربانی کردن برای خشتودی خدایان
 - (ج) همزیستی مسالمت‌آمیز پیروان ادیان و آزادی اعتقادات
 - (د) وجود نشانه‌هایی از آیین بودایی
- (۱) مادها و اشکانیان - آریاییان مهاجر و مادها - اشکانیان و هخامنشیان - سلوکیان و ساسانیان
 - (۲) مادها و ساسانیان - ساسانیان و اشکانیان - اشکانیان و ساسانیان (بعد از رسمی شدن دین زرتشت) - اشکانیان و ساسانیان
 - (۳) اشکانیان و ساسانیان - هخامنشیان و اشکانیان - سلوکیان و مادها - هخامنشیان و اشکانیان
 - (۴) اشکانیان و سلوکیان - آریاییان مهاجر و ساسانیان - هخامنشیان و ساسانیان (بعد از رسمی شدن دین زرتشت) - اشکانیان و ساسانیان
- ۱۱۹- کدام گزینه پیرامون موارد زیر درست بیان شده است؟
- (الف) ادبیات
 - (ب) علوم و مراکز آموزش‌های عالی

- (۱) درباره موضوع «الف» از دوره اشکانیان تقریباً هیچ نوشته ادبی به زبان و خط پارسی باقی نمانده است. - درباره موضوع «ب» در دوره اشکانیان، بنا به نوشته کریستن سن، گروه بسیاری از بازرگانان شهرها، دست‌کم، خواندن، نوشتن و حساب می‌دانستند.
- (۲) در خصوص موضوع «الف» به احتمال بسیار زیاد برخی داستان‌های شاهنامه مانند داستان «بیتن و متیژه» نیز اصل و ریشه اوستایی دارند. - در مورد موضوع «ب» پیشرفت علمی و فرهنگی ایران در دوره ساسانی، به مراتب کمتر از دوره‌های قبل بود.
- (۳) بر طبق مدارک پیدا شده در مورد موضوع «الف»، این گوسان‌ها بودند که از دوره اشکانی داستان‌های ملی و پهلوانی را سینه به سینه به نسل‌های بعدی منتقل کردند. - بر طبق اسناد و مدارک موجود در مورد موضوع «ب»، در زمان فرمانروایی خسرو انوشیروان مبادلات فرهنگی با هند و روم گسترش یافت و در نتیجه آن، جنبش علمی نیرومندی در ایران پدید آمد.
- (۴) در مورد موضوع «الف» به نظر برخی زبان‌شناسان، منظومه‌های داستانی «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» که در قرن ۵ میلادی به خط و زبان پهلوی ساسانی نگارش یافته‌اند، ابتدا به زبان پارسی سروده شده بودند. - در مورد موضوع «ب» ایرانیان علاقه چندانی به استفاده از دانش و دستاوردهای علمی مردم دیگر سرزمین‌ها نداشتند.

- ۱۲۰- هر کدام از عبارات‌های زیر درباره کدام‌یک از سلسله‌های پادشاهی در ایران باستان است؟

- (الف) معماری و شهرسازی در این دوره پیشرفت چشمگیری کرد و شهرهایی در فارس و خوزستان به فرمان شاهان این سلسله برپا شد که نقشه دایره‌ای داشت.
 - (ب) در این دوره، هنر بافتندگی در اوج قرار داشته و تالارهای کاخ‌های شاهان، با قالی‌ها و متسوجات نفیس مفروش بوده است.
 - (ج) آرایه رایج در معماری داخلی آن‌ها نقاشی دیواری بود و هنر گچ‌بری نیز در کوه خواجه به نهایت ظرافت رسید.
 - (د) در این دوره، نقاشان در ترسیم نقوش گل و گیاه، مهارت فراوانی از خود نشان دادند و برای تزئینات داخلی، از گچ‌بری و نقش برجسته استفاده می‌کردند.
- (۱) «الف» و «ج» به دوره اشکانی و «ب» و «د» به دوره ساسانی اشاره دارند.
 - (۲) «ب» و «ج» مربوط به دوره اشکانی هستند.
 - (۳) «الف» و «د» به دوره ساسانی و «ب» به دوره هخامنشی اشاره دارد.
 - (۴) «ب» به دوره ساسانی و «الف» به دوره اشکانی اشاره دارد.

جغرافیا (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۷ دقیقه

فصل چهارم: نواحی سیاسی
(درس‌های ۹ تا ۱۱)
صفحه‌های ۱۱۵ تا ۱۵۹

۱۲۱- کدام گزینه درباره منطقه هنگ‌کنگ (چین) درست است و نظارت بر حفظ نظم، مقررات، رعایت حقوق و مسئولیت‌ها مربوط به کدام یک از وظایف نظام مدیریت مدرسه است؟

- (۱) استقلال دارد؛ اما با سایر کشورها نیز متحد است. - تنظیم روابط سازه انسانی
- (۲) تعرفه‌های گمرکی در این منطقه کاهش می‌یابد. - تنظیم امور مدرسه
- (۳) تابعیت حکومت مرکزی را در امور سیاست خارجه دارد. - تنظیم روابط سازه انسانی
- (۴) تحت یک نظام مدیریت منطقه‌ای قرار گرفته است. - تنظیم امور مدرسه

۱۲۲- مرزها از نظر چگونگی پیدایش و شکل‌گیری، به انواع مختلفی تقسیم می‌شوند. با توجه به این تقسیم‌بندی، کدام یک از مرزهای زیر، در یک دسته و نوع قرار می‌گیرند؟

- (الف) مرز میان هند و پاکستان
- (ب) مرز میان کره شمالی و کره جنوبی
- (ج) مرزبندی قاره آفریقا توسط استعمارگران
- (د) مرز میان کانادا و آلاسکا

- (۱) «ب» و «ج»
- (۲) «الف» و «ب»
- (۳) «ب» و «د»
- (۴) «ج» و «د»

۱۲۳- در مطالعه موردی نظام سیاسی «استرالیا» و «عراق» کدام گزینه به مفاهیم درستی اشاره دارد؟
(الف) در برخی نظام‌های سیاسی، اختیارات محلی در زمینه قانون‌گذاری و اجرای قانون محدود است.
(ب) در این نوع از نظام سیاسی، حکومت مرکزی نقش ارتباط‌دهنده و هماهنگ‌کننده میان ایالت‌های مختلف را دارد؛ اما ایالت‌ها در امور و برنامه‌ریزی اجتماعی و اقتصادی مستقل عمل می‌کنند.

- (۱) نظام سیاسی استرالیا و عراق به‌طور مشترک، کاملاً با توضیح «ب» مطابقت دارند.
- (۲) نظام سیاسی استرالیا و عراق به‌ترتیب، بیشترین و کمترین مطابقت را با توضیح «الف» دارند.
- (۳) نظام سیاسی استرالیا، به‌طور کامل با توضیح «ب» و در کشور عراق بخش اعظم کشور با توضیح «الف» مطابقت دارد.
- (۴) نظام سیاسی استرالیا، مطابقت کامل با توضیح «الف» دارد ولی نظام سیاسی عراق در برخی مناطق با توضیح «ب» مطابقت دارد.

۱۲۴- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه مطلب درستی پیرامون نظریات ژئوپلیتیکی اندیشمندان بیان می‌کند؟
(الف) کشوری کوچک و در مجاورت کشوری بزرگ است و برای جمعیت خود فضای کافی ندارد.
(ب) کشوری بزرگ است که منطقه اوراسیا برای آن غیرقابل دسترس است؛ اما می‌تواند به هلال داخلی دست یابد.
(ج) کشوری است که شرایط شش‌گانه آلفرد ماهان را دارد؛ اما در تجارت دریایی چندان پیشرفت نکرده است.
(۱) در قرن بیستم نظریه‌ای به نام «فضای حیاتی» مطرح شد که برطبق آن در تقابل «الف» و «ب» برتری با «ب» است و «الف» را ضمیمه خاک خود می‌کند.

(۲) «ب» در دیدگاه مکتبدر برخلاف «ج» در دیدگاه ماهان دارای قدرت است و بر طبق نظریه راتزل می‌تواند «الف» را نیز تصرف و ضمیمه خاک خود کند.

(۳) «ج» می‌تواند کشور انگلستان باشد که با برخورداری از قدرت دریایی بر رقیبان خود پیروز شد.

(۴) درست است که «ب» نمی‌تواند بر دژ جهان مسلط شود؛ اما دسترسی به هارتلند برای آن میسر است.

۱۲۵- کدام مورد به تنهایی از عوامل قدرت ملی محسوب نمی‌شود و کدام نواحی از نظر دفاعی نقش مثبتی دارند؟

- (۱) داشتن منابع انرژی و معدنی - نواحی کوهستانی
- (۲) داشتن جمعیت زیاد - نواحی بیابانی
- (۳) شکل جمع و جور (فشرده) - نواحی کوهستانی
- (۴) وسعت زیاد - نواحی بیابانی

جغرافیای ایران

پاسخ‌گویی به سؤالات این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

فصل سوم: جغرافیای
انسانی ایران
(درس‌های ۹ و ۱۰)
صفحه‌های ۸۳ تا ۱۰۶

۱۲۶- تصویر زیر مربوط به کدام نوع از اشکال شهرهاست و مثال شهر خطی در ایران چیست؟

(۱) خطی - بوشهر

(۲) شطرنجی - همدان

(۳) شعاعی - همدان

(۴) ستاره‌ای - بوشهر

۱۲۷- کدام گزینه دلیل مناسبی را برای متن زیر ذکر کرده است؟

«در شهر شطرنجی، یک شبکه مستطیل‌شکل از راه‌های ارتباطی، زمین‌های شهر را به بلوک‌ها و قطعات همسان تقسیم می‌کند.»

(۱) چگونگی قرارگیری پدیده‌های طبیعی و انسانی در سکونتگاه‌ها، شکل‌های مختلفی از سکونتگاه را به وجود آورده است.

(۲) افزایش جمعیت سبب شده است که شکل سکونتگاه‌ها به تدریج تغییر یابد.

(۳) اجزای سکونتگاه شهری اغلب شامل آپارتمان‌ها، خیابان‌ها، میدان‌ها، مکان‌های آموزشی و تفریحی، دانشگاه‌ها، بازار و مراکز درمانی است.

(۴) شهرها با توجه به چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف خود، شکل‌های متفاوت دارند.

۱۲۸- کدام گزینه نشان‌دهنده تأثیر هم‌زمان عوامل طبیعی و انسانی در ایجاد یا تغییر نقش سکونتگاه‌ها است؟

(۱) موقعیت بتدریج انزلی و نقش آن در تجارت بین‌المللی

(۲) قرارگرفتن قم به‌عنوان مرکز مذهبی

(۳) وجود کارخانه‌های متعدد در اراک

(۴) افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های کوچک به دلیل ارزان بودن خانه‌ها

۱۲۹- با توجه به موارد زیر کدام گزینه در رابطه با تولیدات کشاورزی ایران درست است؟

(الف) تنوع آب و هوایی

(ب) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه

(ج) محدودیت در منابع آب

(۱) عامل «ج» برخلاف عامل «ب» از جمله مشکلات تولیدات باغی می‌باشد.

(۲) عامل «الف» سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است.

(۳) عامل «ب» باعث شده است که کشورمان در تأمین برخی محصولات زراعی به واردات وابسته باشد.

(۴) عامل «ج» سبب تغییر محور توسعه کشاورزی از زراعت به باغداری شده است.

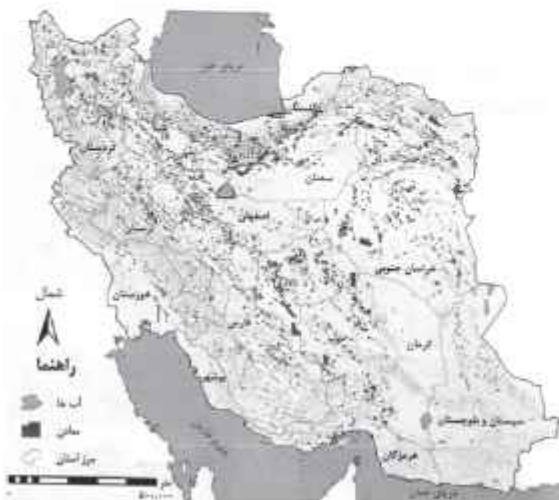
۱۳۰- با توجه به نقشه پراکتدگی معادن ایران کدام مطلب درست است؟

(۱) تعادل پراکتدگی قطب‌های صنعتی در سطح کشور نشان می‌دهد که به توان و ظرفیت‌های انسانی و محیطی ایران به‌طور کامل توجه شده است.

(۲) عدم تعادل پراکتدگی قطب‌های صنعتی در سطح کشور نشان می‌دهد که به توان و ظرفیت‌های محیطی ایران توجه کامل شده است.

(۳) تعادل پراکتدگی قطب‌های صنعتی در سطح کشور نشان می‌دهد که به توان و ظرفیت‌های انسانی و محیطی ایران به‌طور کامل توجه نشده است.

(۴) عدم تعادل در پراکتدگی قطب‌های صنعتی در سطح کشور نشان می‌دهد که به توان و ظرفیت‌های محیطی ایران به‌طور کامل توجه نشده است.

فلسفه یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

انسان

(بیستی لسان (۱)، چستی لسان (۲)،
لسان: موجود انسانی گرا!
صفحه‌های ۶۹ تا ۹۳

۱۳۱- کدام گزینه بیانگر باورهای ارسطو درباره انسان است؟

- (۱) انسان از نظر غریزه و احساس مشابه حیوانات است، اما ادراکات حسی متفاوت دارد.
(۲) انسان در حیوان بودن با حیوانات مشترک بوده و آنچه او را متفاوت می‌کند منشأ غیرمادی دارد.
(۳) انسان خصوصیات حیوانات را یکجا داشته، ولی علاوه بر آن قدرت اندیشه‌ورزی هم دارد.
(۴) انسان به لحاظ متطقی تفاوتی با حیوانات ندارد، اما بعد مادی را به نحو متفاوتی تدبیر می‌کند.

۱۳۲- کدام مورد عبارت زیر را به نحو مناسب تکمیل می‌کند؟

«دکارت ماتریالیست‌ها معتقد است که..... ماشینی پیچیده است.»

- (۱) همچون - نفس انسان (۲) برخلاف - بدن انسان (۳) برخلاف - تنها بدن انسان (۴) همچون - انسان

۱۳۳- کدام عبارت پیرامون «انسان‌شناسی صدرالمآلهین» نادرست است؟

- (۱) نفس انسان دارای ظرفیت محدود در جهان مخلوقات است. (۲) میان روح و جسم وحدت کامل برقرار است.
(۳) روح و جسم برای یکدیگر جتبه ظاهر و باطن دارند. (۴) هر انسانی خودش هویت خویش را می‌سازد.

۱۳۴- کدام عبارت در حکمت متعالیه پذیرفته شده، اما مورد قبول ابن‌سینا نیست؟

- (۱) روح می‌تواند به مراتب عالیه کمال در دنیا برسد. (۲) حقیقت وجود آدمی متشکل از دو بعد روح و بدن است.
(۳) روح بعد روحانی و غیرمادی انسان است. (۴) روح و بدن دو امر متفک نیستند.

۱۳۵- از نظر سهروردی، به ترتیب رؤیت بهتر حقایق هستی و همچنین پیمودن مسیر کمال توسط نفس انسان مستلزم چیست؟

- (۱) دوری از ظلمت و تاریکی - حرکت در مراتب انوار (۲) کسب شایستگی و لیاقت بیشتر - دریافت نور الهی
(۳) ورود به مشرق عالم - استدلال و برهان عقلی (۴) کسب نورانیت بیشتر - کسب لیاقت معنوی

۱۳۶- بر اساس دیدگاه حکمت متعالیه، کدام گزینه به درستی مفهوم «وحدت حقیقی نفس و بدن» را بیان می‌کند؟

- (۱) روح، جوهری مستقل از بدن است که در مرحله‌ای خاص به آن اضافه می‌شود.
- (۲) بدن، تجلی ظاهری روح است و این دو وحدتی ظاهری اما نه واقعی دارند.
- (۳) روح و بدن، دو حقیقت جداگانه‌اند که صرفاً در عملکرد برهم اثر می‌گذارند.
- (۴) روح باطن بدن است و هر دو، یک حقیقت واحدند که در ظاهر و باطن متفاوت جلوه می‌کنند.

۱۳۷- کدام یک از افعال زیر به ترتیب اخلاقی و طبیعی محسوب می‌شوند؟

- (۱) ظلم کردن - نفاشی
- (۲) داشتن ثقل - استراحت
- (۳) تکبر - گذشت
- (۴) مبارزه با ظلم - ثقل

۱۳۸- درباره معیار فعل اخلاقی از نظر فیلسوفان دوره یونان باستان کدام مورد به درستی بیان شده است؟

- (۱) با تأمل عمیق درباره نظرات افلاطون می‌توان به این نتیجه رسید که از نظر افلاطون فعل اخلاقی با سعادت حقیقی رابطه تساوی دارد.
- (۲) از نظر افلاطون برآیند عدالت، خویشتنداری، قوه شهوت و شجاعت قوه غضب است، که نتیجه برخورداری عقل از فضیلت حکمت است.
- (۳) از نظر ارسطو در موارد معدودی شهوت و غضب در معرض افراط و تفریط هستند و البته عقلی که رشد کرده است می‌تواند مانع این افراط و تفریط شود.
- (۴) رسیدن به سعادت در دیدگاه ارسطو نتیجه اعتدال قوای وجودی است که عقل هر انسانی آن را درک کرده و آن را امری صحیح تلقی می‌کند.

۱۳۹- کدام گزینه بیانگر عبارتی مطابق با دیدگاه فیلسوفان طبیعت‌گرا و مابریالیت در مورد اخلاق است؟

- (۱) ریشه‌های فعل اخلاقی را خارج از رفتارهای طبیعی انسان می‌دانند.
- (۲) انسان هر کاری را برای متاع طبیعی خود و دیگران انجام می‌دهد.
- (۳) اگر کاری به سود ما و دیگران باشد، خوب است وگرنه، بد است.
- (۴) رعایت منفعت دیگران نشأت گرفته از زندگی اجتماعی انسان است.

۱۴۰- با توجه به نظرات فلاسفه مختلف در باب چیستی انسان چه تعداد از عبارات زیر صحیح هستند؟

- (الف) وجود وجدان اخلاقی در انسان در مقدمات استدلال کانت در اثبات نفس مجرد مفروض گرفته شده است.
- (ب) طبق نظریات مارکس پیدایش نیازهای مادی به تبع نیاز به قانون و اخلاق بوده است.
- (پ) از نظر دکارت انسان ماشین پیچیده‌ای است که فعالیتش به طور خودکار صورت می‌گیرد.
- (ت) از نظر افلاطون نتیجه مراقبت از حقیقت برتر غیر قابل رؤیت انسان، آراستگی آن به فضایل است.

(۴) سه

(۳) دو

(۲) یک

(۱) چهار

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هستی و چیستی، جهان ممکنات،

جهان علی و معلولی

درس‌های ۱، ۲ و ۳

صفحه‌های ۲۱ تا ۲۱

۱۴۱- بر اساس دیدگاه فارابی و ابن‌سینا، کدام گزاره درک درستی از نسبت «ماهیت» و «وجود» در یک موجود ارائه می‌دهد؟

(۱) وجود و ماهیت، دو مفهوم متفاوتند که انسان از یک موجود واحد انتزاع می‌کند، نه دو جزء ترکیبی از آن.

(۲) وجود و ماهیت، دو حقیقت بیرونی‌اند که در کنار هم موجود را شکل می‌دهند، همانند ترکیب اکسیژن و هیدروژن در آب.

(۳) ماهیت همیشه بر وجود مقدم است، چراکه تا ندانیم چیزی چیست، نمی‌توانیم بگوییم وجود دارد.

(۴) وجود و ماهیت، همیشه با یکدیگر متحدند و در همه امور هیچ‌گاه قابل تمایز ذهنی نیستند.

۱۴۲- کدام عبارت درباره «زیادت وجود بر ماهیت در ذهن» صحیح است؟

(۱) صرفاً از سوی فلاسفه مسلمان مورد توجه قرار گرفت.

(۲) به علت توجه خاص ابن‌سینا مقدمه طرح مباحث جدید قرار گرفت.

(۳) پایه برهان وجوب و امکان فارابی در اثبات وجود خدا است.

(۴) اساس همه نظریات در تفکر اسلامی است.

۱۴۳- «مفهومی که در ذهن ما است، اما عینیت ندارد» متناسب با کدام گزینه است؟

(۱) قطعاً ممتنع‌الوجود بالذات است.

(۲) قطعاً ممتنع‌الوجود بالغير است.

(۳) ذات آن تغییر نمی‌کند.

(۴) ذات آن می‌تواند تغییر کند.

۱۴۴- کدام یک از حمل‌های زیر از نقطه‌نظر نسبت‌های سه‌گانه مانند حمل «حساس» بر «حیوان» است؟

(۱) مربع بر شکل

(۲) کفایت بر انسان

(۳) حیوان بر انسان

(۴) عدد فرد بر عدد اول

۱۴۵- کدام گزینه درست است؟

(۱) اگر چیزی تا الان در جهان محقق نشده است و هیچ‌وقت هم به وجود نخواهد آمد، قطعاً ممتنع‌الوجود بالذات است.

(۲) برخی موجودات جهان موجوداتی هستند که نسبت به وجود امتناع ذاتی دارند.

(۳) واجب‌الوجود بالذات برخلاف واجب‌الوجود بالغير موجود نشده است.

(۴) «قیل پرنده» و «سیاه سفید» هر دو ممتنع‌الوجود بالذات هستند.

۱۴۶- رابطه میان علت و معلول، با کدام رابطه تناسب بیشتری دارد؟

- (۱) خاک و رشد گیاه
- (۲) انسان و تصورات ذهنی او
- (۳) خودرو شخصی و راننده
- (۴) شاعر و سروده

۱۴۷- کدام گزینه درست است؟

- (۱) دکارت باور داشت علّیت به کمک تجربه به دست می آید و جزو مفاهیم اولیه است.
- (۲) ابن سینا در باب مسئله علّیت معتقد است که درک اصل علّیت از طریق تجربه امکان پذیر نیست.
- (۳) تجربه گرایان اعتقاد دارند انسان از طریق مشاهده توالی پدیده ها پی به علّیت می برد، بنابراین علّیت در فطرت انسان است.
- (۴) هیوم اعتباری برای شناخت عقلی قائل نیست و معتقد است که علّیت فقط با تجربه قابل درک است.

۱۴۸- کدام مورد درباره منشأ درک اصل علّیت در دیدگاه مسلمانان به درستی بیان شده است؟

- (۱) دانشمندان علوم طبیعی به سبب پذیرش اصل علّیت است که دست به تجربه می زنند.
- (۲) از طریق اصل عدم اجتماع نقیضین، انسان متوجه اصل علّیت می شود.
- (۳) یک قاعده عقلی است که ذهن به طور فطری و طبیعی آن را در خود دارد.
- (۴) پس از درک عدم اجتماع نقیضین و سپس شکل گیری ذهن، انسان متوجه آن می شود.

۱۴۹- کدام عبارت به «وجوب علی و معلولی» اشاره دارد؟

- (۱) امانت دار باش تا دیگران به تو اعتماد نمایند.
- (۲) زودتر بیا سر قرار تا وقت بیشتری داشته باشیم.
- (۳) شعله اجاق را زیاد کن تا آب زودتر جوش آید.
- (۴) در خانه را قفل کن تا خیالت راحت باشد.

۱۵۰- از نظر هیوم ... خوردن غذا علت رفع گرسنگی بوده است؛ زیرا ...

- (۱) می توان گفت - جس - رابطه ضروری میان خوردن غذا و رفع گرسنگی را درک می کند.
- (۲) می توان گفت - از طریق عقل می توان به درک این واقعیت رسید.
- (۳) نمی توان گفت - ما صرفاً توالی دو حادثه را می بینیم نه وجود بخشی علت به معلول را.
- (۴) نمی توان گفت - راهی به جز عقل برای درک واقعیت های جهان نیست.

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق کاربردی
(استعدادی در تکرار)
صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۶۷

۱۵۱- کدام مورد نشان‌دهنده یکی از ویژگی‌های اساسی متفکر نقاد است؟

- (۱) تمرکز بر نتایج استدلال بدون توجه به مقدمات
- (۲) پذیرش سخن گوینده بر اساس اعتبار اجتماعی او
- (۳) پرسیدن سؤال‌های دقیق درباره وضوح مفاهیم و نتیجه‌گیری
- (۴) استفاده از بار ارزشی واژه‌ها برای تأثیرگذاری بیشتر

۱۵۲- شتونده‌ای بعد از اینکه گزاره‌ای را می‌شنود، از خودش می‌پرسد: «آیا در این گزاره مشترک لفظی وجود دارد؟» این اقدام شتونده صراحتاً در زمره

کدام یک از تفاوت‌های متفکر نقاد و غیرنقاد است؟

- (۱) جدی گرفتن قریبند تفکر
- (۲) بررسی یک مطلب از وجوه مختلف
- (۳) توجه آگاهانه به قریبند تفکر
- (۴) پرسیدن سؤالات درست و بجا

۱۵۳- در مورد کاربردهای استدلال کدام گزینه قابل قبول نیست؟

- (۱) مبتای تقسیم‌بندی استدلال‌ها بر اساس کاربرد، اهداف متفاوتی است که از کاربرد آن‌ها داریم.
- (۲) اگر از علت پی به معلول ببریم و یا برعکس، مشخص است که از برهان استفاده می‌کنیم.
- (۳) امروزه برای اقتناع دیگران از خطابه استفاده می‌شود و هدف سخنرانی اقتناع افراد صرفاً برای انجام عملی است.
- (۴) گاهی اوقات غلبه بر دیگران در بحث، از اهداف ما است.

۱۵۴- در کدام گزینه بار ارزشی دو عبارت نوشته شده یکسان است؟

- (۱) در دو ماه آینده قیمت‌ها قطعاً سر به فلک می‌کشد. - قرار بر این است که قیمت برنج و گوشت متعادل شود.
- (۲) در حملات اخیر دوستم امیررضا، شهید شد. - همسایه‌مان دعوت حق را لبیک گفت.
- (۳) من آدمی هستم که اعتقاداتی ثابت و استوار دارم. - تو انسان خیلی متعصبی هستی.
- (۴) علی دیشب در آب غرق شد. - من دشمن خود را به درک واصل کردم.

۱۵۵- کدام گزینه فاقد مغالطه «تله‌گذاری» است؟

- (۱) فقط افرادی که درک درستی از وضعیت جامعه دارند از این نظر دفاع می‌کنند.
- (۲) این دفاع شما صرفاً از کسانی شنیده می‌شود که حداقل اطلاعات روان‌شناختی را هم ندارند.
- (۳) ما تصور می‌کنیم که شما عاقل‌تر از این باشید که از امثال این افراد جاهل دفاع کنید!
- (۴) من فکر می‌کردم شما صبور و قهمیده هستید و در این شرایط دست از ایمان به خدا برنمی‌دارید.

۱۵۶- مغالطه کدام گزینه با سایر گزینه‌ها در سبک و تیپ مغالطات تفاوت دارد؟

- (۱) محال است قاتل هم‌کیش من باشد.
 (۲) شما مغالطه می‌کنید، بنابراین نیت خوبی ندارید.
 (۳) آنها که نمی‌فهمند ایمان می‌آورند.
 (۴) در هفته ۸ روز به مدرسه می‌رویم.

۱۵۷- از میان مغالطه‌هایی که عبارت‌های زیر می‌توانند بر آنها دلالت کنند، کدام مورد متفاوت است؟

- (۱) داداشم تلویزیون را خراب کرد، وقتی بابام آمد او خودش را به موش‌مردگی زد.
 (۲) معلم بعد از تمام شدن تدریس گفت: مطمئنم آن‌قدر باهوش هستید که درس را فهمیده‌اید و هیچ سؤالی ندارید.
 (۳) هر کس در انتخابات شورای مدرسه به من رأی دهد برایش یک ساندویچ خواهیم خرید.
 (۴) فردا قرار است از طرف دولت بازرسانی به شرکت فرستاده شوند؛ هرکس سکوت نکند و حرف بزند اخراج است.

۱۵۸- کارمندی که با چاپلوسی و تملق مدیرکل یک مجموعه بزرگ توانست پست معاونت و قائم‌مقامی مجموعه را از آن خود کند، از چه نوع مغالطه‌ای

استفاده کرده است؟

- (۱) توسل به احساسات و عواطف
 (۲) تله‌گذاری
 (۳) مسموم کردن چاه
 (۴) بزرگ‌نمایی یا کوچک‌نمایی

۱۵۹- مغالطه ذکرشده در مقابل کدام عبارت، نادرست است؟

- (۱) هر انسان باوجدانی در مقابل شرکت ما احساس مسئولیت می‌کند: تله‌گذاری
 (۲) احساس الزام میزبان برای سرو غذاهای متنوع به بهانه حفظ آبرو: مسموم کردن چاه
 (۳) انتقال سربازان و ناوهای آمریکایی به خلیج فارس به بهانه حفظ ثبات و امنیت منطقه‌ای: توسل به احساسات
 (۴) تلاش هیتلر در جنگ جهانی دوم برای جلب حمایت ایران با تأکید بر نژاد مشترک آریایی: بزرگ‌نمایی

۱۶۰- کدام گزینه درباره متن زیر درست است؟

«شکاکیت متأخر هلنیستی، یعنی این نظر که «هیچ‌گونه رابطه‌ای بین شناخت ما و جهان خارج نیست و هر شناخت ما تنها یک فرض و اعتبار است» با خود شک در تناقض است. همان‌طور که آگوستینوس بیان می‌کند اگر من در همه چیز شک کنم، در خود اینکه دارم شک می‌کنم نمی‌توانم شک بکنم. پس طرفداران چنین نظری افرادی لجوج هستند که بویی از حقیقت نبرده‌اند!»

- (۱) در قضاوت خود از کلمات دارای بار ارزشی مثبت استفاده کرده است.
 (۲) این عبارت دارای مغالطه تله‌گذاری است.
 (۳) عبارت دارای مغالطه‌ای مبتنی بر عوامل روانی نیست.
 (۴) با نسبت دادن ویژگی‌های متغی به آن افراد از مغالطه مسموم کردن چاه استفاده کرده است.

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤالات این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

اقتصاد در خانواده
(درس نوزدهم تا چهاردهم)
صفحه‌های ۱۲۹ تا ۱۶۰

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۶۱- در کدام گزینه به مرحله دوم از مراحل بودجه‌بندی اشاره شده است؟

(۱) مجموع درآمدها و هزینه‌ها به صورت ماهیانه بایکدیگر مقایسه شود.

(۲) با توجه به محدودیت منابع، میزان هزینه فرصت محاسبه شود.

(۳) هزینه‌های متغیر و ثابت به صورت ماهیانه فهرست شود.

(۴) پس از مشخص کردن درآمد، میزان هزینه‌های هدررفته محاسبه شود.

۱۶۲- کارمندی ماهانه ۲۰ میلیون تومان به‌عنوان حقوق دریافت می‌کند. او همچنین هر فصل مبلغ ۲ میلیون تومان به‌عنوان پاداش می‌گیرد. با توجه به

نوع خرج	مقدار به میلیون تومان
اجاره خانه	۶۰
غذا	۴۵
قبوض	۳۲
بترین	۷۸
تفریحات	۲۵

جدول مخارج سالیانه این فرد، پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

(الف) اگر این فرد بخواهد با باقی‌مانده درآمد خود یک کسب و کار راه‌اندازی کند، کدام کار را می‌تواند انجام دهد؟

(ب) آیا این فرد می‌تواند یک وام با بازپرداخت ماهانه ۲ میلیون تومان دریافت کند؟ چرا؟

(۱) (الف) راه‌اندازی یک کارگاه با هزینه تولید ماهانه ۳ میلیون تومان (ب) بله، زیرا با کم کردن مبلغ

پس‌انداز می‌تواند بازپرداخت وام را انجام دهد.

(۲) (الف) پرورش ماهی با هزینه سالیانه نگهداری ۲۰ میلیون تومان (ب) خیر، زیرا توانایی پرداخت

ماهانه ۲ میلیون تومان را ندارد.

(۳) (الف) اجاره یک دستگاه چاپگر با اجاره ماهانه ۸۰۰ هزار تومان (ب) بله، زیرا با کم کردن مبلغ پس‌انداز می‌تواند بازپرداخت وام را انجام دهد.

(۴) (الف) ایجاد یک کسب و کار خانگی با هزینه تولید سالیانه ۱۰ میلیون تومان (ب) خیر، زیرا توانایی پرداخت ماهانه ۲ میلیون تومان را ندارد.

۱۶۳- علی در یک کارگاه هتری کار می‌کند و هفته‌ای ۵۰ هزار تومان درآمد دارد. او تصمیم گرفته برای تولد بیست سالگی خواهرش که دو سال دیگر است،

یک گردنبند نقره بخرد که قیمت آن یک میلیون و دویست هزار تومان است. علی هر هفته ۲۰ هزار تومان برای خرید وسایل نقاشی و ۱۰ هزار تومان

برای خوراکی و تفریح خرج می‌کند.

(الف) علی در هر هفته چند هزار تومان می‌تواند پس‌انداز کند؟

(ب) با این مقدار پس‌انداز، چند هفته طول می‌کشد تا او بتواند گردنبند را بخرد؟

(ج) آیا این هدف کوتاه‌مدت، میان‌مدت یا بلندمدت است؟

(۱) ۲۰ - ۷۵ - کوتاه‌مدت (۲) ۲۰ - ۶۰ - میان‌مدت (۳) ۴۰ - ۷۵ - بلندمدت (۴) ۴۰ - ۶۰ - کوتاه‌مدت

محل انجام محاسبات

۱۶۴- در کدام گزینه، هر دو عبارت مطرح شده، از مزایای خرید مقایسه‌ای است؟

- (۱) با خرید مقایسه‌ای، ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید. - پس انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای به‌ویژه برای اقلامی با قیمت پایین، کمتر از سایر هزینه‌ها برای کسب اطلاعات باشد.
- (۲) خرید مقایسه‌ای در زمان صرفه‌جویی می‌کند. - با خرید مقایسه‌ای درباره گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آن‌ها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید.
- (۳) خرید مقایسه‌ای هزینه‌بر است مانند هزینه‌هایی که برای تماس تلفنی یا امور دیگر صورت می‌گیرد. - خرید مقایسه‌ای زمان‌بر است و می‌توانستید این زمان را صرف کارهایی دیگر چون کسب درآمد کنید.
- (۴) با خرید مقایسه‌ای، محصولی با کیفیت و با عملکرد بهتر می‌خرید. - با خرید مقایسه‌ای، نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری می‌کنید.

۱۶۵- به ترتیب هر یک از موارد زیر به کدام یک از روش‌های (۶ ب) مرتبط می‌باشد؟

- پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر
- نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرنده
- استفاده از چیزی بیش از یکبار
- با انرژی کمتر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن
- (۱) بازیافت، بازداشتن، باز مصرف، بهیته مصرف کردن
- (۲) بازداشتن، بازیافت، باز مصرف، بهیته مصرف کردن
- (۳) بازیافت، بازداشتن، بهیته مصرف کردن، باز مصرف
- (۴) بازیافت، بهیته مصرف کردن، بازداشتن، باز مصرف

۱۶۶- کدام مورد به ترتیب، مراحل انجام خرید مقایسه‌ای را کامل می‌کند؟

مرحله	نام مرحله	توضیحات
اول	تعریف مسئله	برای حل چه مشکلی نیاز به خرید است
دوم	«الف»	«ب»
سوم	«ج»	آنچه عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است
چهارم	ارزیابی	ستجش گزینه‌ها براساس معیارها
پنجم	تصمیم‌گیری	انتخاب گزینه نهایی

- (۱) تعیین معیارها - مواردی که می‌توان مشکل را حل کرد - نیازسنجی
- (۲) فهرست گزینه‌ها - مواردی که می‌توان مشکل را حل کرد - تعیین معیارها
- (۳) فهرست گزینه‌ها - کدام انتخاب در سطح بودجه خریدار است - نیازسنجی
- (۴) تعیین معیارها - کدام انتخاب در سطح بودجه خریدار است - فهرست گزینه‌ها

۱۶۷- چه تعداد از عبارت‌های زیر در خصوص انواع سپرده‌گذاری در بانک صحیح نیست؟

- در سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می‌کند.
- نرخ سود در سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند.
- معمولاً مقدار حداقلی باید در حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاهمدت باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.
- در حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت می‌توان از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده کرد.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۶۸- فردی ۷۵۰ برگه سهم را در عرضه اولیه یک شرکت تولیدی به مبلغ ۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان خریداری کرده است. اگر قیمت بازاری هر سهم ۱۰ درصد

بیشتر از قیمت اسمی آن باشد، به ترتیب، «قیمت بازاری هر برگه سهم» و «ارزش اسمی هر برگه سهم» چند تومان است؟

(۱) ۴۸۴,۰۰۰ و ۳۲۰,۰۰۰ (۲) ۳۱۲,۰۰۰ و ۲۶۰,۰۰۰

(۳) ۲۹۸,۰۰۰ و ۲۴۰,۰۰۰ (۴) ۲۲۰,۰۰۰ و ۲۰۰,۰۰۰

۱۶۹- کدام گزینه در خصوص تفاوت «سهام» و «اوراق مشارکت» به درستی بیان شده است؟

- (۱) خرید سهام شریک شدن در مالکیت شرکت است اما با خرید اوراق مشارکت شما در فعالیت سازمان دولتی شریک نمی‌شوید.
- (۲) سود اوراق مشارکت از سرمایه‌گذاری در سهام هم بیشتر است، اما قطعی نیست.
- (۳) وقتی اوراق مشارکت می‌خریم، پس از انقضای مهلت سررسید علاوه بر اصل پول، سود آن را هم می‌گیریم؛ اما در خرید برگه سهام ممکن است قیمت ثانویه از قیمت اولیه کمتر باشد.
- (۴) اوراق مشارکت برخلاف اوراق سهام قابل خرید و فروش نیست.

۱۷۰- به ترتیب، در هر یک از موقعیت‌های زیر بهترین راه سرمایه‌گذاری پس انداز کدام است؟

- (الف) میتا ۱۰ میلیون تومان پول دارد که برای دو سال به آن نیاز ندارد. او پیش‌بینی می‌کند نرخ سود در سال آینده کاهش می‌یابد.
- (ب) یاسر جوانی ۲۵ ساله است که به دنبال بیشترین سود از سرمایه ۵ میلیون تومانی خود طی ۴ سال آینده است. او ریسک‌پذیر است و بازار را پیگیری می‌کند.
- (ج) امیر قصد دارد برای آینده فرزندش پس‌اندازی انجام دهد که حداقل ۱۰ سال به آن دست نزنند. چون تورم بالاست، نگران کاهش ارزش پول است.

(۱) سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاهمدت - خرید طلا - سپرده‌گذاری در بانک

(۲) سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاهمدت - فعالیت در بازار سرمایه - خرید طلا

(۳) سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت - خرید اوراق مشارکت - سپرده‌گذاری در بانک

(۴) سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت - خرید سهام - خرید طلا

کتاب‌های آیة انسان را

پیمان‌های تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۲۸ شهریور

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
ویراستار	فاطمه راسخ
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون‌خواه
طراحان	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، سجاد محمدنژاد، حمید گنجی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

۲۵۱- عبارت‌های زیر با تغییر، از یک متن انتخاب شده است. کدام مورد نادرستی نگارشی دارد؟

(۱) به عقیده ناصر خسرو، خردی که در بتد نیازهای حیوانی بشر نباشد، او را به همراهی دین، به رستگاری می‌رساند.

(۲) اثنا ناصر خسرو آن چیزی را خرد واقعی می‌شمارد که انسان را به جانب دین سوق دهد و در تلازم و همگام با شرع باشد.

(۳) ناصر خسرو در این مورد خشک و متعصب است و هر دیدگاهی که مغایر با آنچه در ذهن اوست را رد می‌کند.

(۴) در واقع، خردستانی ناصر خسرو در چارچوب اعتقادات دینی و مذهبی اوست و با میانی آن ارتباط تنگاتنگ دارد.

۲۵۲- واژه‌های اول و یازدهم عبارت حاصل از مرتب کردن کلمه‌های زیر به ترتیب کدامند؟

«ادبیات - اسلامی - خورده‌است - نیست - ایرانی - فارسی - با - عرقان - گره - شکی - که - و»

(۱) شکی - فارسی

(۲) ادبیات - گره

(۳) ادبیات - فارسی

(۴) شکی - گره

۲۵۳- با همه حروف به‌هم‌ریخته «ر س ف ک م و و ه ی» نام یک کشور و نام پایتخت آن ساخته می‌شود، ولی یک حرف اضافه می‌ماند. آن حرف

کدام است؟ از هر حرف باید به همان اندازه‌ای که هست استفاده شود.

(۱) ر

(۲) ف

(۳) ک

(۴) ه

۲۵۴- اگر حروف عبارت «تک‌درخت به‌پای طوفان‌نشسته» را به ترتیب حروف الفبا از راست به چپ بنویسیم، چهارمین حرف سمت چپ اولین حرف از

سمت راست دومین حرف از سمت راست، کدام خواهد بود؟ حروف تکراری را تنها یک بار در نظر بگیرید.

(۱) پ

(۲) ت

(۳) خ

(۴) د

۲۵۵- در کلمه «دارآباد» سه جفت حرف «د - ر»، «آ - ب» و «پ - ا» به‌ترتیب دارای یک فاصله، بدون فاصله و بدون فاصله هستند و در الفبا نیز همین

تعداد فاصله را دارند. یعنی فاصله بین دو حرف خاص در آن کلمه، با فاصله بین آن دو حرف خاص در الفبا برابر است. چند جفت حرف با این

ویژگی‌ها در کلمه «آفتاب‌پرست» وجود دارد؟

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

۲۵۶- در ادامه الگوی «الف ب ت ج ذ ش ...» کدام جفت حروف با همین ترتیب دیده می‌شود؟

- (۱) ق ن
(۲) ف م
(۳) غ ن
(۴) غ م

۲۵۷- کدام ضرب‌المثل با بیت زیر هم‌معناست؟

«در همه کاری که درآیی نخست / رخته بیرون شدنش کن درست»

(۱) اول چالاش رُبکن، بعد متاره ش رُب‌دزد

(۲) مار تا راست نشد تو سوراخ نرفت

(۳) وای از روزی که داروغه دزد باشه

(۴) موش به سوراخ نمی‌رفت جارو به دمش می‌بست

• در یک جدول سودوکوی چهار در چهار، هر ردیف و هر ستون دقیقاً دارای یکی از عددهای ۱، ۲، ۳ و ۴ است. بر این اساس به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۵۸- برای حل جدول سودوکوی زیر، یعنی تعیین عدد همه خانه‌ها، عدد حداقل چند خانه دیگر آن باید کامل مشخص شود؟

۱			
	۳		
			۴
	۲		

(۱) یک خانه

(۲) دو خانه

(۳) سه خانه

(۴) نیاز نیست عدد خانه دیگری مشخص شود.

۲۵۹- جدول سودوکوی زیر به چند حالت کاملاً حل می‌شود؟

۱			
	۱		۲
		۱	
۳			۱

(۱) یک حالت

(۲) دو حالت

(۳) سه حالت

(۴) چهار حالت

۲۶۰- یک مربی فوتبال در دوران حرفه‌ای خود، تاکتون صد و پنجاه بازی سرمربیگری و آمار پتجاه درصد پیروزی را ثبت کرده است. این سرمربی حداقل

چند بازی دیگر باید سرمربی باشد تا آمار پیروزی‌هایش را به حداقل شصت درصد برساند؟

(۱) ۱۰

(۲) ۲۴

(۴) ۵۲

(۳) ۳۸

۲۶۱- صد جعبه از یک کالا را با تخفیف بیست درصدی فروختیم، حداقل چند جعبه از همان کالا را با افزایش قیمت پنج درصدی بفروشیم که در مجموع

زیان نکرده باشیم؟

(۲) ۲۱۰

(۱) ۱۴۰

(۴) ۴۰۰

(۳) ۳۰۵

۲۶۲- برای انجام یک کار، ده کارگر استخدام شده بودند ولی پس از شش روز کار، نیمی از آنان مجبور شدند کار را ترک کنند. در نتیجه، انجام کار باقی مانده شش

روز بیشتر طول کشید. اگر کارگرها کار را ترک نمی کردند، کل کار از آغاز چند روزه تمام می شد؟ کارگرها مهارت کاری یکسان دارند.

(۲) ۱۲

(۱) ۱۰

(۴) ۱۸

(۳) ۱۶

۲۶۳- با طولی ابتدا یک دایره و سپس بار دیگر، یک مربع ساختیم. اختلاف مساحت این دو، برابر $\frac{9\pi^2}{4} - 9\pi$ واحد مربع شد. طول طناب چند واحد بوده است؟

(۲) ۲۱

(۱) 6π

(۴) ۲۷

(۳) 8π

۲۶۴- پنج کتاب با عنوان های «الف، ب، پ، ت، ث» باید به شکلی در یک قفسه کنار هم چیده شوند که کتاب های «الف و ب» کنار هم باشند و

کتاب های «ت و ث» کنار هم نباشند. چند حالت برای این کنار هم قرار گرفتن کتاب ها هست؟

(۲) ۱۸

(۱) ۱۵

(۴) ۲۴

(۳) ۲۱

۲۶۵- به جای علامت سؤال الگوی عددی زیر، کدام عدد را می توان قرار داد؟

۹	۸
۲۱	۱۴

(۱)

۵	۲
۳	۶

(۲)

۱۹	۶۰
۱۳	۳۹

(۳)

۷۰	?
۱۸	۹

(۴)

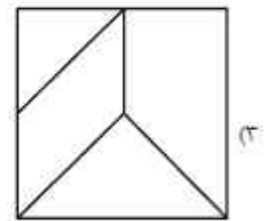
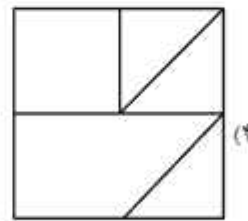
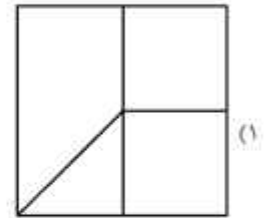
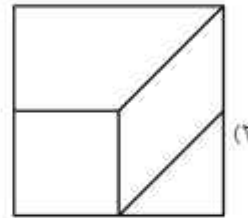
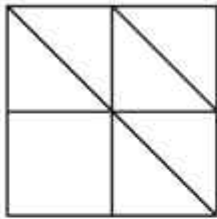
(۱) ۱

(۲) ۲

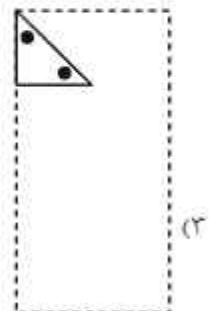
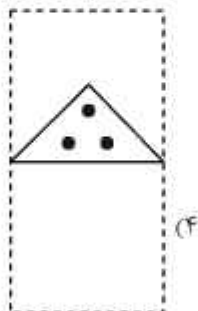
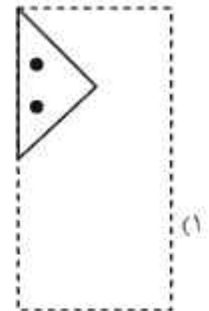
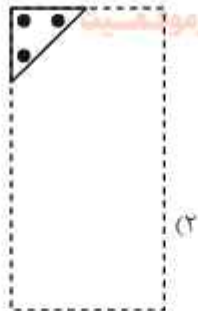
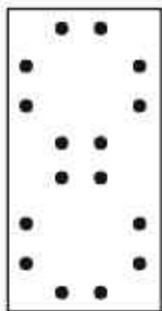
(۳) ۳

(۴) ۴

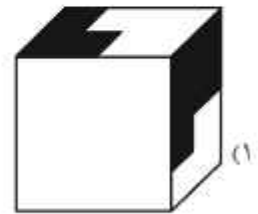
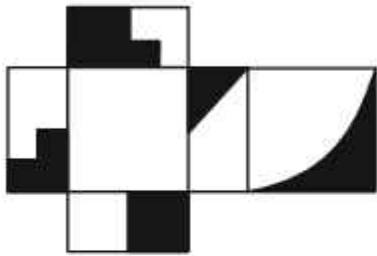
۲۶۶- سه برگه کاغذ شفاف مربع شکل و هم اندازه را روی هم انداختیم و چرخاندیم تا شکل زیر حاصل شود. کدام گزینه یکی از این سه برگه نیست؟

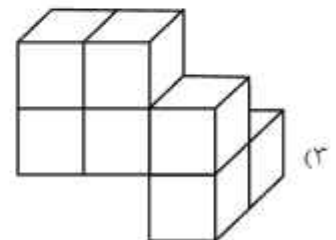
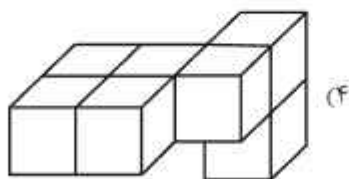
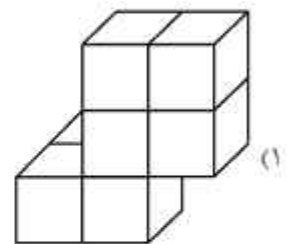
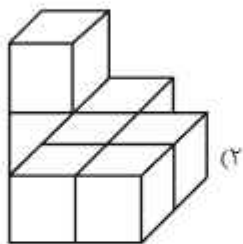
۲۶۷- برگه تا و سوراخ شده کدام گزینه را اگر باز کنیم ممکن است شکل زیر حاصل شود؟

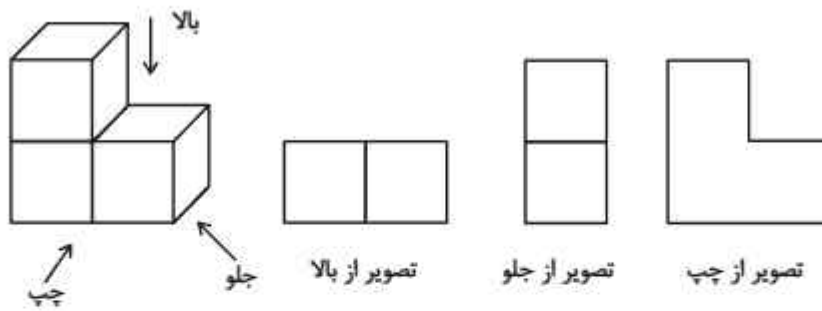
۲۶۸- از شکل گسترده زیر مکعب مستطیلی با کدام نما ساخته نمی‌شود؟ پشت برگه کاملاً سفید است.

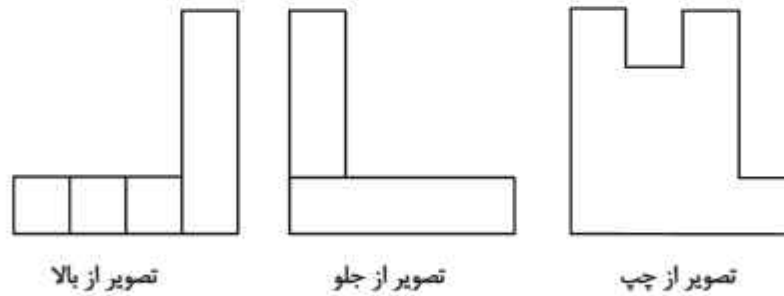
۲۶۹- کدام حجم از چرخش دیگر حجم‌ها حاصل نشده است؟

۲۷۰- در تصویرهای زیر، نمای شکلی سه‌بعدی از سه جهت نشان داده شده است.

نمای شکل سه‌بعدی دیگری از سه جهت به همین شکل نشان داده شده است.

این حجم حداکثر از چند مکعب واحد تشکیل شده است؟

۱۴ (۲)

۱۳ (۱)

۱۶ (۴)

۱۵ (۳)

منابع مناسب هوش و استعداد

دوره دوم

